

စမ်းချောင်း

အင်းစိန်

ဟားဗတ်

မသိတာ(စမ်းချောင်း)

ကြိမ်တို့သံ ညံ့ညံ့ပေးကြစို့ စမ်းချောင်း၊ အင်းစိန်၊ ဟားဗတ်

ဟံသာဝတီဦးဝင်းတင်

*

၁။

မသီတာက သူ့ဘာလဲဟဲ့ လူ ငရဲစာမူ တစ်ထွေးတစ်ပိုက်ကြီး
လာပေးသွားတယ်။ စကားလေးဘာလေး ဝင်ပြောပါအုံးဆရာတဲ့။ သူ့စာအုပ် အမည် က
'စမ်းချောင်း၊ အင်းစိန်၊ ဟားဗတ်'ပါ။ ဘာလဲဟဲ့ လူငရဲဆိုတာက ကျွန်တော် ရဲ့
ထောင်ပြန်မှတ်တမ်းစာအုပ်နာမည် ပါ။

သူ့စာအုပ် ကျွန်တော် စာအုပ် သဘောသရုပ်က ဆင်တူရိုးမှာ : ဖြစ်လို့
သူ့စာမူကို 'သူ့ဘာလဲဟဲ့ လူငရဲ'လို့ တင်စားလိုက်တယ်။ ကျွန်တော့်စာအုပ် ကိုတော့
'စမ်းချောင်း၊ အင်းစိန်၊ ဟားဗတ်'လို့ ပြောမရနိုင်ပါဘူး။

ကျွန်တော် စမ်းချောင်းမှာ နေခဲ့ဖူးတယ်။ ၁၉၄၈-၄၉ လောက်က လှည်းကူး
စာဘူးတောင်းတိုက်ပွဲမှာ ကျသွားခဲ့တဲ့ မောင်မောင်မြင့်တို့နေတဲ့ လမ်းမှာ ။ လမ်းနာမည်
မေ့နေပြီ။

ကျွန်တော် အင်းစိန်မှာ နေခဲ့ဖူးတယ်။ ၁၉၈၉-၂၀၀၈ လောက်က လူငရဲလို့
ကျွန်တော် တံဆိပ်ရိုက်ခဲ့တဲ့ အင်းစိန်ထောင်မှာ (နွားသတ်ရုံပို့မယ့် နွားအို၊ နွားပိန်ကို
သံပူတံဆိပ်ရိုက်သလိုမျိုး ပေါ့)။

ဟားဗတ် ကတော့ ကျွန်တော် နဲ့ ကံမဆုံပါဘူး။ ဟားဗတ်ပြန် သူငယ်ချင်းတွေ ကို
လွမ်းရတုန်း။ ဦးဝင်းကြည်(မြင်းခြံ)တရားရုံးချုပ် ရှေ့နေ ကြီး။ ၁၉၅၀ လောက်က

စာပေဗိမ္မာန်မဂ္ဂဇင်းမှာ အယ်ဒီတာလုပ်တယ်။ အခုတော့ ကွယ်လွန်ရှာပါပြီ။

ဦးညွန့်ဝေ(အစိုးရစီးပွားရေး ပညာရှင်ကြီး) ၁၉၈၈ လောက်ကတည်းက ဒီနေ့အထိ အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ်မှာ နိုင်ငံရေး လုပ်တယ်။ မသေရှာသေးဘူး။

ကျွန်တော် စာအုပ်နာမည် ကို မသိတာစာအုပ်မှာ ပုံနှိပ်။ သူ့စာအုပ် နာမည် ကို ကျွန်တော် စာအုပ်မှာ ပုံနှိပ်။ ရတာ ပါပဲ။ ကျွန်တော်စာအုပ်က လည်း ထောင်အကြောင်း၊ သူ့စာအုပ်ကလည်း ထောင်အကြောင်း၊ ကောင်းတာ ချင်းတူနိုင်တော့ အမည် ချင်းပြောင်းလဲ ကိစ္စမရှိ။

ကိစ္စမရှိတော့ မဟုတ်ဘူး။ ကိစ္စရှိတယ်။ သူ့စာအုပ်က ပိုကောင်းနေ တာကိုး။ အကောင်းပေါ် အကောင်းဆင့်တယ်ဆိုပြီး အဆင့်စကား အလကား မူးတင်းပြောတာ မဟုတ်ပါဘူး။

ကျွန်တော် စာအုပ်က သတင်းစာကလောင်နဲ့ရေး တယ်။ အ ဖြစ်ကို ရေး တာ။ သနစ်ကိုရေး တာ။ ထောင်ဆိုတာ ငရဲဟေ့လို့ ပြောပြတာ။ ထောင် ဆိုတာ ကျောင်းဟေ့လို့ ပြောပြတာ။ ရသဆွဲရှားတယ်။ ခံစားချက်များ တယ်။

မသိတာစာအုပ်က စာပေကလောင်နဲ့ရေး တယ်။ ဝေဒနာကိုရေး တာ။ စေတနာကိုရေး တာ။ 'ထောင်ဆိုတာ စိတ်ခံယူချက်ရှင့်'လို့ ပြောပြတာ။ 'ထောင်ဆိုတာ ရုပ်ခံစားချက်ရှင့်'လို့ ပြောပြတာ။ ရသပြည့်လုံ့တယ်။ ခံစားချက်ဗောင်းလံတယ်။

၂။

သူ့စာအုပ်တစ်နေရာမှာ မသိတာက သူဝတ်ပုံစားပုံ ပြောင်းရပြင် ရပုံ ပြောဟန်ဆိုဟန် ပြင်ရဟန် ပြောင်းရဟန်တွေ ကို ပြောပြတယ်။ ဟို အရင်တုန်းက သူစကားပြောရင် 'ကျွန်ုပ်'ကို ထည့်ခဲ့တယ်။ ထောင်ထဲရောက် တော့ 'ကျွန်တော်'တောင် မသုံးတော့ဘူး။ 'ကျွန်မ'လို့ ပြင်ယူတယ်။ ယောက်ျားလျာ ထင်မှာ စိုးလို့တဲ့။

ကျွန်တော် မှတ်မိတာကတမျိုး ။ ၁၉၈၈ ကုန်ပိုင်းတစ်နေ့ မသီတာတို့ ကျွန်တော် စားပွဲကို ရောက်လာတယ်။ ပြောလိုက်တာ။ အကျွန်ုပ်၊ အကျွန်ုပ် တွေ ထပ်ခါထပ်ခါ။ အပီယဝါစာတွေ မိုးလုံးပြည့်။ ကျွန်တော် လန့်သွား တယ်။ ဆရာကြီး ရွှေဥဒေါင်းနဲ့ စကားပြောနေရသလား ထင်မိတယ်။

အဲဒီ အချိန်က မသီတာ စာရေး ဆရာ ဖြစ်နေပြီ။ ဆရာဝန် ဖြစ်နေပြီ။ အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ်မှာ လုပ်အားပြည့်လာပေးနေတာ။ သူ့ဝတ္ထုတို၊ ရှည် ၆၀ ကျော် ပုံနှိပ်ပြီးနေပြီ။

ဒီချုပ် ခေတ်ဦးပိုင်း ပျော်စရာအချိန်တွေ အကြောင်း ဖတ်ရတယ်။ မှတ်တမ်းမှတ်ရာတွေ မကျန်တော့တဲ့ ဒေါ်စုခရီးစဉ်တွေ အကြောင်း ခေတ်ရနံ့ သင်းသင်းဖတ်ရတယ်။ ၁၉၈၉ ဒီချုပ် သင်္ကြန်အကြောင်း တူးပို့တူးပို့သံ ငြိမ့်ငြိမ့် ဖတ်ရတယ်။

မသီတာ မာတယ်၊ စွာ တယ်၊ နှာတယ်။ ဒီအချိန်က ဗဟိုကော်မတီ ဝင်တွေ ဖြစ်တဲ့ မောင်မိုးသူနဲ့ တကျက်ကျက်၊ ဝင်းခက်နှင့် တစောင်စောင်။ သူ့အပြောအဆိုအမူအရာတွေ က 'ဂျမ်းတောဂျစ်တိုက်'။ ထောင်ဘဝဆိုတာ လွယ်လွယ်နဲ့မရ။ ပြေးခုန်ပစ်ပြိုင်ပွဲတမျိုး ဖြစ်တဲ့ တုတ်ထောက်ခုန်ပြိုင်ပွဲလိုပဲ။ အဝေးကြီးကပြေးလာပြီး ဖွဲ့ကျင်းကြီးအနားရောက်တော့ ထောက်လှမ်းခုန် ရတယ်။ နောက်ဆုံးမှာ ကျင်းကြီးထဲမကျခင် လွန်ခုန်ရတယ်။ တောက် လျှောက်ပြေးတယ်၊ ခုန်တယ်။ ကျင်းထဲရောက်ပြန်တော့ ကောင်းကောင်းမကျ ပက်လက်ဖင်ထိုင်ကျတယ်။ အခွင့်မသင့်ရင် ကိုယ့်ခြေထောက်ကျတာက တစ်နေရာ၊ ကိုယ့်တင်ပါးကျတာကတခြား။ ဒီလိုနဲ့ နေ့၊ ရက်၊ လ၊ နှစ် အမှတ်အသားတွေ လွဲကုန်တယ်။ ရဲဘော်ရဲဘက် အသိစိတ်တွေ ကွဲကုန် တယ်။

မသီတာက ထောင်ထဲမဝင်ခင် အခန်းတွေ မှာ ရော၊ ထောင်ထဲ ရောက်တဲ့ အခန်းတွေ မှာ ရော၊ ထောင်သတင်းပုလင်းတွေ ၊ အာဏာရှင်အစိုးရ သတင်းပုလင်းတွေ စုံတကာစေ့နေအောင် ရေး ထားတယ်။ စပ်စပ်စုစု သုတေ သနစိတ်ကလေးကြောင့် လည်း ဖြစ်တယ်။ ရှာရှာဖွေဖွေ မရ၊ ရတာ ချွေ (ယတြာချေမဟုတ်) စိတ်ဓာတ်ကြောင့် လည်း ဖြစ်တယ်။

မြန်မာနိုင်ငံရေး ဖြစ်စဉ် ဖြစ်ရပ်တွေ ကို ကမ္ဘာ့သတင်း၊ အိမ်နီးချင်း နိုင်ငံတွေ ရဲ့

သတင်းတွေ ၊ အာဏာရှင်ရပ်ကွက်သတင်းတွေ ကျောထောက် နောက်ခံထား ရေး

ခြယ်ပြသွားတယ်။ လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ် ၂၀ ကျော် သတင်းတွေ ကို ဖတ်ရတာ လှလိုက်တာ။

ပေါင်မုန့်ညှိမာကြားမှာ အဆီတစ်ထပ်၊ အသားတစ်ထပ်၊ အရွက်တစ်ထပ်၊ ဒိန်ချဉ်တစ်ထပ်၊

အစီအရီထပ်ပြီး အားရ ပါးရ ဟပ်ရသလို အရသာရှိတယ်။

၃။

ကျွန်တော် အင်းစိန်ထောင်ထဲမှာ နှစ် ၂၀ နေခဲ့တယ်။ ၂၀၀၈ စက်တင်ဘာ ၂၃

မှ လွတ်တယ်။ ထောင်သက်တစ်လျှောက်လုံး ကျွန်တော် ကို တစ်ယောက် တည်း

တိုက်ပိတ်ထားခဲ့တယ်။ ကျွန်တော် ကို ချောတယ်။ နိုးနိုးနိုးပဲ။ ချောက်တယ် နိုးနိုးနိုးပဲ။

ခံဝန်ချက်ထိုးခိုင်းတယ်။ နိုးနိုးနိုးပဲ။ ၂၀၀၅ မှာ လွတ်ပေးမယ်ဆိုပြီး လူတွေ အများ ကြီးနဲ့အတူ

ထောင်ဘူးဝထုတ် ထားတယ်။ ထောင်ဘူးကျမှ တိုက်ထဲပြန်ပိတ်တယ်။ ကျွန်တော် ကတော့

နိုးနိုးနိုးပဲ။

ကျွန်တော် ထောင်ကလွတ်လာတဲ့ ညနေ မီဒီယာတွေ နဲ့ တွေ့ တယ်။

မြန်မာပြည်ကြီး တစ်ပြည်လုံး ထောင်ကျနေတယ်။ ထောင်ထဲက လူတွေ ရော၊

ထောင်ပြင်ကလူတွေ ပါ အားလုံး အားလုံး အကုန်လုံးလွတ်ပေးမှ ကိစ္စပြတ်မယ်။ မဟုတ်ရင်

လွတ်/တောင်းသံတွေ တစ်ပြည်လုံးညနေဦးမှာ ပဲ။ ကျွန်တော် အဲဒီ လို မြန်မာ၊ ကမ္ဘာ

တစ်ပြည်လုံးကြားအောင်ဟစ်ခဲ့တယ်။

မသီတာကလည်း ဒီစာအုပ်မှာ ကျွန်တော် အသံနဲ့တစ်ထပ်တည်း ဟစ်ခဲ့တယ်။

ထောက်လှမ်းရေး က မသီတာကို လာတွေ့ တယ်။ ရန်စွယ်ငေါ ငေါပြောတယ်။ 'အရေး

ကြီးတယ် ထင်တဲ့နေရာတွေ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ ဆီသွားရင် အကြောင်းကြားပါ'ပြောတယ်။

မသီတာက ထောက်လှမ်းရေး ကို ပညာပေးလိုက် တယ်။ သူ့ထောင် ထဲမှာ

တုန်းကလည်း ထောက်လှမ်းရေး ကို တော် ချာ (ညှဉ်းပမ်းမှု) ပြန်ပေးခဲ့ တယ်။

သူ့စာအုပ် နိဂုံးပိုင်းမှာ မသီတာက 'အင်းစိန်ထောင်မှ လွတ်မြောက် လာသော

လည်း ပိုပြီး ကျယ်ဝန်းသည့် 'မြန်မာနိုင်ငံ အကျဉ်းထောင်'ထဲမှ မထွက်နိုင်ဘဲ ဖြစ်ရပြန်ပါသည်'လို့ ရေး ထားတယ်။

အကျဉ်းထောင် ပရဝဏ်တွေ ကို ကျဉ်းအောင်၊ မြောင်းအောင်၊ သေးအောင်၊ ငယ်အောင် ချုံ့ပစ်ဖို့ ကျွန်တော် တို့ ကြိမ်တို့ကြရပါတယ်။

မသီတာရဲ့ ဒီစာအုပ်ဟာ 'ကြိမ်တစ်တို့' ဖြစ်ပါတယ်။ မသီတာလို နိုင်ကျဉ်းဟောင်း၊ ကလောင်အပေါင်းတို့ 'ကြိမ်တို့'တွေ ပြောင်ပြောင်လက် လက် မွေးထုတ်နိုင်ကြပါစေ။

ဟံသာဝတီဦးဝင်းတင်

*

စမ်းချောင်း၊ အင်းစိန်၊ ဟားဗတ် စသည် ... စသည်ဖြင့် ...

မျိုးမြင့်ညိမ်း

စမ်းချောင်း

၁၉၈၀ ခုနှစ် လွန်ကာလများ မှာ ပါ။

စားပွဲရှေ့မှာ ရိပ်ခနဲ အဖြူအစိမ်းတစ်စုံတွေ .လို့ မော့ကြည့်တော့။

ဆယ်ကျော်သက်မိန်းကလေး တစ်ယောက် တွေ .တယ်။ မျက်လုံးချင်းဆိုင်မိ ချိန်မှာ ပဲ'ဇာနည် ဆရာမ ပါ'လို့ ပြောသံတိုးတိုးကြားလိုက်တယ်။ ဇာနည်ဆို တာ ကျွန်တော့် သား ဇာနည်မျှ :မြင့်ညိမ်းပါ။ သားရဲ့ ဆရာမ ဆိုမှ သူ့ကို မှတ်မိတယ်။ ပုဇွန်တောင် အေးတံတားနားက ကျူ ရင်မှာ သားကို သွားကြိုတဲ့ အခါတွေ .နေကျ ကျူရင်ကြို ချိန် နောက်ကျနေရင် သားကိုထိန်းရင်း ဝရန်တာ ကနေ စောင့်မျှော်နေကျ သားဘေးက ဆရာမ ။

သားက သူငယ်တန်းပဲ ရှိသေးတာမို့ မိဘဆီအထိ ဆရာမ လိုက်လာ ပြီး

တိုင်စရာအကြောင်းတော့မရှိ။ ဒါကြောင့် ဘာများ လည်း စမ်းစစ်ကြည့် တော့ ပေဖူးလွှာမဂ္ဂဇင်းကို စာမူလာပို့တာပါလို့ ဆိုပါတယ်။ အဲဒီ ကာလမှာ အဲဒီ အရွယ် စာရေး သူ တစ်ယောက် မဂ္ဂဇင်းတိုက်ကို စာမူလာပို့တာ သူပထမ ဆုံးပဲ ဖြစ်မယ်ထင်ပါတယ်။ အဲဒီ ကာလတွေ မှာ တခြားမဂ္ဂဇင်းတွေ ကိုလည်း သူစာမူပို့တယ်။ တချို့ မဂ္ဂဇင်းတွေ က သူ့အဖေ သို့မဟုတ် သူ့အမေရဲ့ စာမူလာပို့တဲ့ကလေးလို့ ထင်ကြတယ်ဆိုတာ နောင်ခင်မင်ရင်းနှီးလို့ စကားစပ် မိတိုင်း ပြောရင်း ရယ် ဖြစ်တယ်။

အဲဒီ အချိန်က ပေဖူးလွှာမဂ္ဂဇင်းဆိုတာ မြန်မာပြည်မှာ အောင်မြင် ကျော်ကြားတဲ့ မဂ္ဂဇင်းပါ။ ပေဖူးလွှာနဲ့အပြိုင် မဟေသီ၊ ချယ်ရီ၊ ရှုမဝ၊ စစ်ပြန်... အစရှိသည်။

သူ့စာမူတွေ ဖတ်ကြည့်တော့ သူရေး ဟန်ထူးခြားနေတာတွေ ရ တယ်။ ပြောရမယ်ဆိုရင် အဲဒီ အချိန်ဟာ စိတ်အလျဉ် ဝတ္တုတွေ ခေတ်စား ပါတယ်။ Stream of Consciousness လို့ ဒီဝတ္တုတွေ ကို ဆိုကြတယ်။ မန္တလေးက စာရေး ဆရာတွေ အုံနဲ့ ကျင်းနဲ့တွင် ကျယ်လာတဲ့အချိန်ပါ။ လူငယ် မျိုး ဆက်သစ်တွေ တစ်ခေတ်ဆန်းချိန်လို့ ဆိုရပါမယ်။ သူရေး တဲ့ဝတ္တုတွေ ကို ဖတ်တော့ အတွေ့ :ဝတ္တု၊ အတွေ့ .ဝတ္တု၊ အတွေ့ :ထဲက အတွေ့ .ဝတ္တု၊ အတွေ့ . ထဲက အတွေ့ :ဝတ္တု၊ အတွေ့ :ထဲက အတွေ့ :ဝတ္တု၊ အတွေ့ .ထဲက အတွေ့ .ဝတ္တုဆိုတာတွေ တွေ့ ရတယ်။ ထူးခြားတာက သူများ မမြင်တဲ့အမြင်မျိုး သူ့မှာ ရှိတယ်။ သူများ မတွေ့ :တာမျိုး သူတွေ့ :တယ်။ သူများ မတွေ့ .တာမျိုး သူတွေ့ . တယ်။ ဒါတွေ ကပဲ သူ့ကို စာရေး ဆရာ ဖြစ်စေခဲ့တာပါပဲ။

သူနေတာ စမ်းချောင်းမှာ ပါ။ ဆေးတက္ကသိုလ် ပထမနှစ် ကျောင်းသူ ဖြစ်တယ်။ ဆယ်တန်းစာမေးပွဲဖြေနေချိန်ထိ ဘောလုံးကန်တယ်။ အခုအချိန် လို အမျိုး သမီးဘောလုံးအသင်းတွေ ရှိရင် သူက ဆရာဝန်စာရေး ဆရာ ဘောလုံးသမား ဖြစ်မယ်ထင်ပါတယ်။

မဂ္ဂဇင်းတွေ မှာ ဝတ္တုကဗျာရေး သူတွေ စာမူပို့လေ့ရှိတယ်။ တစ်ပုဒ်၊ နှစ် ပုဒ်ပေးပြီး စိတ်ကုန်သွားတတ်ကြတယ်။ တစ်ခါတရံ အဲဒီ တစ်ပုဒ်၊ နှစ် ပုဒ်ထဲက အယ်ဒီတာက

ကြိုက်လို့ မဂ္ဂဇင်းမှာ ဖော်ပြမယ်ဆိုရင်တောင် အဲဒီ စာရေး သူကို ပြန်ဆက်သွယ်လို့မရအောင် ခြေရာပျောက်သွားကြတယ်။ တချို့ ကျတော့ တစ်ပုဒ်ပယ်ရင် နှစ်ပုဒ်ပိုတယ်၊ နှစ်ပုဒ်ပယ်ရင် လေးပုဒ်ပို တယ်ဆိုတာမျိုး ရှိတယ်။ သူ ကတော့ တစ်ပုဒ်ပယ်ရင် နောက်တစ်ပုဒ် လွယ်အိတ်ထဲကထုတ်ပေးဖို့ အဆင်သင့်ရှိနေတတ်တဲ့ စာရေး ဆရာမို့ပါ။ ဒါကြောင့် မိုလဲ စာရေး သက် ၄ နှစ် ၊ ၅ နှစ် အတွင်း မှာ မဂ္ဂဇင်းဝတ္ထုတို ၅၀ ကျော် ပုံနှိပ်ဖော်ပြပြီး ဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။ ကလောင်နာမည် မသိတာ (စမ်းချောင်း)ဆိုတာလည်း လူသိထင်ရှားကလောင် ဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။

စာပေလောက အမှောင်ခေတ်ထဲမှာ ရဲရင့်စွာ ဖြတ်သန်းရင်း ၁၉၈၈ လူထုလှုပ်ရှားမှု ကြီးထဲမှာ သူပါဝင်လာခဲ့ပါတယ်။ ကြွေးကြော်သံများ ၊ ခြိမ်းခြောက်သံများ ၊ ဟစ်ကြွေးသံများ ၊ သေနတ်သံများ ကြားထဲမှာ ဖြတ်သန်း ရင်း လူငယ်ပန်းချီဆရာတွေ နဲ့အတူ အရောင် သစ်ဆိုတဲ့ ဂျာနယ်ကို ဦးဆောင် ခဲ့တယ်။ ဒို့အရေး ဆိုတဲ့ နေ့စဉ်သတင်းစာမှာ ပါဝင်ခဲ့တယ်။ သက်တမ်းမရှည် လှဘဲ လွတ်လပ်ခွင့်ဆုံးရှုံးအပြီးမှာ ဒီမိုကရေစီရေး ၊ လူ့အခွင့်ရေး တွေ အတွက် လှုပ်ရှားကြရတော့လည်း သူက တက်ကြွစွာ ပါဝင်ခဲ့ပါတယ်။ မြန်မာပြည် တစ်နံတစ်လျားစည်းရုံးရေး ခရီးစဉ်များ မှာ တက်ကြွစွာ ၊ ပေတေစွာ ၊ ရဲရင့်စွာ အတူလှုပ်ရှားခဲ့ဖူးပါတယ်။

အင်းစိန်

၁၉၉၀ ခုနှစ် ဂန္တီညီလာခံအပြီး နိုင်ငံရေး လှုပ်ရှားမှု များ မှာ ကျွန်တော် အကျဉ်းချခံရပါတယ်။ အကျဉ်းထောင်ထဲက ဘဝတွေ အကြောင်း မပြောချင် ပေမယ့်လည်း ဒီနေရာမှာ တော့ ပြောဖို့လိုမယ်ထင်ပါတယ်။ ထောင်ထဲရောက် ပြီဆိုတာနဲ့ တစ်လောကလုံးကို မျက်ခြည်ပြတ်သွားရတော့တာပါပဲ။ စာမဖတ် ရ၊ စကားမပြောရ၊ သီချင်းမဆိုရ စသည် စသည်ဖြင့် ။ မရခြင်းအားလုံးကို အဲဒီ နေရာမှာ ကြုံရတယ်။ အဆိုးဆုံး ကတော့ ကမ္ဘာလောကကြီး ဘာ ဖြစ်နေ သလဲဆိုတာ မသိရတာ ပါပဲ။ အဲဒီ အခြေအနေထဲက ရနိုင်သမျှနည်းလမ်းနဲ့ ပြင်ပကမ္ဘာကို ကျွန်တော် တို့ ဆက်သွယ်ကြတယ်။ ဖြစ်ပေါ်နေတဲ့ အခြေအနေ တွေ သိရအောင် ကြိုး စားကြတယ်။ သတင်းဟာ ကျွန်တော် တို့ အသက်လို့

သဘောထားကြတယ်။ စိတ်ဓာတ်ရှိတဲ့သူတွေ ကို ဆက်သွယ်ကြည့်တယ်။
အကူအညီပေးသူဝန်ထမ်းကိုမောင်းထုတ်တဲ့အပြင် သက်ဆိုင်ရာကို အကြောင်း
ကြားမယ်ဆိုတဲ့ နိုင်ငံကျော်စာရေး ဆရာကိုလည်းတွေ့ရတယ်။ ဒီတစ်ခါတော့ ရှိပါစေ။
နောင်များ တော့ မလာပါနဲ့ဆိုပြီး ငါးပိကြော်တစ်ထုပ်လက်ဆောင်ပေး လိုက်သူလည်းရှိတယ်။
ရေး ပေးလိုက်တဲ့စာကို တုန်တုန်ယင်ယင်ဖတ်ရင်း ကျွန်တော် ကို
မဖမ်းပါနဲ့ဆိုသူလည်းရှိတယ်။ အဲဒီ အထဲမှာ သူမပါဘူး။ ရဲရင့်စွာ ပဲ ကူညီနိုင်ခဲ့တယ်။ သူ့ရဲ့
အကူအညီနဲ့ပဲ ၁၉၉၃ ခုနှစ် ဩစတြီးယား နိုင်ငံ ဗီယာနာမှာ လုပ်တဲ့
နိုင်ငံတကာလူ့အခွင့်အရေး ညီလာခံကို ပုံစံအင်္ကျီမှာ စာရေး ပြီး ပို့ပေးနိုင်ခဲ့တယ်။
အန္တရာယ်ကြီးလှတဲ့ အလုပ်ပါ။ ဒါပေမယ့် သူတာဝန်ယူနိုင်ခဲ့ပါတယ်။ သိပ်မကြာခင်မှာ ပဲ
အင်းစိန်အကျဉ်းထောင်ထဲ သူရောက်လာတယ်။ ထောင်ဝင်စာထွက်တဲ့ တစ်နေ့မှာ သူ့ကို အမျိုး
သမီး အချုပ်ဆောင်အဝမှာ တွေ့လိုက်ရတယ်။ ခပ်တည်တည်ပါပဲ။ ဘတ်စကား
မှတ်တိုင်မှာ ဘတ်စကားစောင့်နေသလိုမျိုး ပါပဲ။ ကိုယ့်ရဲ့ လုပ်ဖော်ကိုင်ဘက် တစ်ယောက်
ထောင်ထဲရောက်လာတဲ့အတွက် စိတ်မကောင်း ဖြစ်ရပေမယ့် သူဟာ သူလုပ်ရမယ့်
အလုပ်တွေ လုပ်ရင်း အကျဉ်းထောင်ထဲ ရောက်လာ တယ်လို့ သတ်မှတ်ပါတယ်။

၁၉၉၇ ခုနှစ် ၊ စက်တင်ဘာမှာ ကျွန်တော် ထောင်ပြောင်းရတယ်။
သာယာဝတီကို ရောက်တယ်။ သူနဲ့ပတ်သက်လို့ တစ်ခါတစ်ရံ သတင်း ကြားရတယ်။
ကျန်းမာရေး မကောင်းကြောင်း၊ ဆေးရုံတက်ရကြောင်း၊ အသက် အန္တရာယ်စိုးရိမ်ရကြောင်း
စသည် စသည်ဖြင့် စိုးရိမ်ပူပန်စရာသတင်းများ သာ ဖြစ်ပါတယ်။

၁၉၉၉ ခုနှစ် မှာ သူ့ရဲ့ ကျန်းမာရေး အခြေအနေအရပ်ရပ်ကြောင့်
အကျဉ်းထောင်က သူ့ကို လွှတ်ပေးလိုက်ပါတယ်။ အင်းစိန်အကျဉ်းထောင်က
သူလွှတ်မြောက်တယ်။

၂၀၀၂ ခုနှစ် မှာ သာယာဝတီအကျဉ်းထောင်က ကျွန်တော် လွှတ်
မြောက်ပါတယ်။ ကျွန်တော် ပတ်ဝန်းကျင်မှာ အစောင့်အကြပ်ထူပြောစွာ ချထားပါတယ်။
သွားလေရာမှာ တကောက်ကောက်လိုက်ရမယ့်သူတွေ ရှိနေတယ်။ လမ်းတွေ ရင် ကိုယ့်ကို

စကားမပြောချင်ကြဘူး။ မတွေ့တာကြာတဲ့ ဆရာသမားတွေကို အားရဝမ်းသာနှုတ်ဆက်ရင် ဆရာတွေက ကိုယ့်မျက်နှာမကြည့်ဘူး။ နောက်တော်ပါးတွေကို တွေဝေစွာ ကြည့်နေတယ်။ ဒါမှမဟုတ် အဝေးကို ငေးနေကြတယ်။ လက်ဖက်ရည်ဆိုင်ဝင်ထိုင်ရင် အလှူ လှူထသွားကြတယ်။ ဘာတွေလဲ။

ရွှေအမြဲတေမဂ္ဂဇင်းမှာ တာဝန်ယူရတဲ့ အချိန်မှာ သူ့ဆီက အကူအညီယူရပါတယ်။ ဆယ်စုနှစ်တစ်ခုမက စာပေလောကနဲ့ ကင်းကွာသွားခဲ့ပြီး နောက်အယ်ဒီတာစားပွဲကို ပြန်ထိုင်တဲ့အခါ စာပေလောကသားအသစ်တွေကို ကိုယ်သိမနေတာ အတော်ဆိုးပါတယ်။ သူ့စကားကိုယ်မသိ ကိုယ့်စကား သူမသိ သနားပါဘိဆိုတာမျိုး..။

ဖူးငုံဆယ်ကျော်သက်မဂ္ဂဇင်းကို နောင်တော်တွေရဲ့ အစီအစဉ်နဲ့ လုပ်ဖြစ်တယ်။ သူ့ကို အကူအညီတောင်းရပါတယ်။ ကျွန်တော်နဲ့အတူ ဖူးငုံဆယ်ကျော်သက်မဂ္ဂဇင်းကို ၂၀၀၂ အောက်တိုဘာကစပြီး အကောင်အထည်ဖော်ခဲ့ကြတယ်။ အခု ၁၀ နှစ်ရှိပြီ။ ဆယ်ကျော်သက်လူငယ်တွေ အတွက် ရည်ရွယ်ပြီး လုပ်ခဲ့ကြတာပါ။ ၂၀၀၅ ခုနှစ်မှာ သူ နိုင်ငံကူးလက်မှတ်ရတယ်။ အိုင်အိုဝါမှာ နိုင်ငံတကာစာရေးဆရာများနဲ့ သူရှိနေတယ်။ ဒါပေမယ့် ဖူးငုံမဂ္ဂဇင်းကို သူတစ်နေ့မှ အဆက်မပြတ်ခဲ့ဘူး။ Online ကနေ အယ်ဒီတာလုပ်နိုင်ခဲ့တယ်။ နောက်တော့ Brown University က ဌာနနေ ဧည့်သည်စာရေးဆရာအဖြစ် သွားရောက်တော့လည်း ဖူးငုံမဂ္ဂဇင်းရဲ့ အယ်ဒီတာအဖြစ် Online ကနေပဲ တာဝန်ယူခဲ့ပြန်ပါတယ်။ အဲဒီမှတစ်ဆင့် ဟားဗတ်မှာရှိတဲ့ Redcliff ကို သူရောက်ခဲ့ပြန်ပါတယ်။ အခု ဒီစာအုပ်ကို သူက Harvard ရှိတုန်းရေးခဲ့တာပါ။

စာသမားများ အနေနဲ့ ကတော့ ထောင်ဆိုတာ ဘဝတက္ကသိုလ်ပါပဲ။ ဒီဘဝတက္ကသိုလ်ထဲကနေ စာရေးဆရာတွေရဲ့ ဆောင်းပါးတွေ၊ ဝတ္ထုတွေ အများကြီးပေါ်ထွက်ခဲ့တယ်။ ဒီနေ့အထိ ဖတ်ရတုန်းမှတ်ရတုန်းပါပဲ။ ဒီအတွေ့အကြုံတွေက ဘဝနဲ့ရင်းခံကြရတာတွေ ချည်းပါပဲ။ ချိုမြိန်တဲ့အတွေ့အကြုံများတော့ မဟုတ်ပါ။

မသိတာက သူ့အတွေ့အကြုံတွေကို ရေးတယ်။ ခါးသီးလှတဲ့ အတွေ့အကြုံ

တွေ ပါ။ ကိုယ်ကိုယ်တိုင် သူနဲ့ မလှမ်းမကမ်းမှာ ရှိနေပေမယ့် သူဘာ ဖြစ်နေမှန်းမသိရပါ။ ၈
ပေ၊ ၁၀ ပေအခန်းထဲမှာ နေကြရတာ ချည်းပေ မယ့် အားလုံးကိုယ့်အသက်ကိုယ်မွေးကြရတာ
တွေ ချည်းပါပဲ။ အားလုံး ကောင်းပါတယ် ဆရာကြီးလို့ အော်နေတဲ့ ဘာယာညစောင့်ရဲ့
ဘေးမှာ မနက်မိုးလင်းတော့ သေနေတဲ့အကျဉ်းသားတွေ ရှိတယ်။ ဘာယာညစောင့် ကတော့
၁၅ မိနစ်တစ်ကြိမ် အားလုံးကောင်းကြောင်း သတင်းပို့ရတယ်။

ဆရာဝန် တစ်ယောက် ဖြစ်တဲ့ မသီတာ၊ စာရေး ဆရာ တစ်ယောက် ဖြစ်တဲ့
မသီတာ၊ ဒီမိုကရေစီရေး ကြိုး ပမ်းနေတဲ့ မသီတာ၊ လူ့အခွင့်အရေး ရရှိရေး ကြိုး ပမ်းနေတဲ့
မသီတာ၊ လွတ်လပ်စွာ ရေး သားပြောဆိုခွင့်တောင်းဆို တဲ့ မသီတာ စသည် စသည်ဖြင့်
မသီတာရဲ့ အခန်းကဏ္ဍများ အဲဒီ အကျဉ်းထောင်မှာ မှတ်ကျောက်တင်တာပါပဲ။

မြန်မာနိုင်ငံမှာ လူ့အခွင့်အရေး ဆုံးရှုံးမှု တွေ ရှိတယ်။ လူ တစ်ယောက် ရဲ့
မွေးရာပါမူလအခွင့်အရေး တွေ ဆုံးရှုံးတယ်။ ပါးစပ်ရှိပါလျက် ပြောခွင့် မရှိဘူး။
လက်ရှိပါလျက် ရေး ခွင့်မရှိဘူး။ ခေါင်းဆိုတာ ငြိမ့်လို့ရတာ တစ်ခု တည်း မဟုတ်ဘူး။
ခါရမ်းချင်လည်း ခါရမ်းခွင့်ရှိတယ်။ ငြင်းဆိုချင်ရင် ငြင်းဆိုခွင့်ရှိတယ်။ ဒါဟာ လူ တစ်ယောက်
ရဲ့ မွေးရာပါအခွင့်အရေး ဖြစ် တယ်။

ထောင်ထဲရောက်နေတဲ့ ခေတ်ပညာတတ်ဆရာဝန် တစ်ယောက် ။
သူ့ကျန်းမာရေး ကို သူတာဝန်ယူခွင့်မရှိဘူး။ သူ့အသက်ကို သူကယ်တင် ခွင့်မရှိဘူး။
သူ့ကျန်းမာရေး ကို သူစောင့်ရှောက်ရခွင့်မရှိဘူး။

မသီတာ ကျန်းမာရေး ချို့ယွင်းလာတဲ့အခါ သူ့ကျန်းမာရေး အခြေ အနေကို
သူသိတယ်။ ဒါပေမယ့် သူက အကျဉ်းသား ဖြစ်တယ်။ သက်ဆိုင် ရာ တာဝန်ကျဆရာဝန်ရဲ့
လွှဲမှာ :တဲ့ ကုသမှု ကိုခံရတယ်။ လွှဲမှာ :နေကြောင်း ပြောတော့
ပညာသည်ချင်းပြောတာမဟုတ်တော့။ အကျဉ်းသားနဲ့ အရာရှိဆို တဲ့ အနေအထားနဲ့
ပြောရပါတယ်။

ဒီစာအုပ်မှာ ကျွန်တော် ကိုယ်တိုင် အခံစားရဆုံး၊ အစာနာနိုင်ဆုံးက

အင်းစိန်ဆေးရုံကို မသိတာ သွားရောက်ရတဲ့ အချိန်ပါ။ သူ့ကိုတွေ့တော့ ဆရာဝန်မှန်းသိနေတဲ့ သူနာပြုတွေက ရယ်မောရင်း ဂွတ်မောနင်းဒေါက်တာလို နှုတ်ဆက်တယ်။ သူတာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့ရာ ဆေးရုံမှ ခွဲခွာခဲ့ရပြီး ၂ နှစ် ကျော်အကြာမှာ အဲဒီ ဂွတ်မောနင်းဒေါက်တာဆိုတဲ့ နှုတ်ခွန်းဆက်သံကို ကြားခွင့်ရတယ်။ ဒါကို သူက ဒီလိုရေး ဖွဲ့တယ်။

နောက်တစ်နေ့မှာ တော့ တော် တော် စောစောတည်းက နိုးနေ ဖြစ် သည်။ ထောင်မှာ မနက် ၅ နာရီတန်းဖွင့်အမီ ထနေကျမို့လည်း ဖြစ်မည် ။ သည်တော့ ရဲမေတွေ အဖော်လုပ်ပြီး အပေါ့အပါးသွား၊ မျက်နှာသစ်ဖို့ စီစဉ်ရသည်။ ပြည်သူ့ဆေးရုံများ ၏ ထုံးစံအတိုင်း ဆေးရုံဆောင် အိမ်သာ ရေချိုး ခန်းတွေ မှာ ဟောင်းအိုနေသည်တိုင် ပိုးသတ်ဆေးရည်နဲ့ တကြိုက်ကြိုက်နှင့် ရှိလှသည်။ လမ်းမှာ လူနာအမျိုး သမီးအချို့ နှင့် ဆုံတော့ အသိအမှတ်ပြုသည့် သဘော၊ ဝမ်းနည်းစိတ်မကောင်းသည့်သဘော၊ နေကောင်းအောင်နေဖို့ အားပေးသည့် သဘောမျိုး ဖြင့် ဝိုင်းကြည့်ကြကာ ပြုံး ပြကြသည်။ လက်မ ထောင်ပြကြသည်။ ထာဝီအပြာဝတ်သူနာပြုလေး နှစ် ယောက် ၊ သုံးယောက် က ဖြတ်သွားရင်း 'ဂွတ်မောနင်း'ဟု လှမ်းနှုတ်ဆက်ခံလိုက်ရချိန်မှာ တော့ ကျွန်မတစ်ကိုယ်လုံး လေထဲမှာ လွင့်တက်သွားသလို ခံစားလိုက်ရသည်။ နားထဲမှာ 'ဂွတ်မောနင်း'ဆိုသည့် အသံက အဆက်မပြတ်ပဲ့တင်ထပ်နေသည်။

မူဆလင်ဆေးရုံမှာ တာဝန်ထမ်းစဉ်တစ်လျှောက် နေ့စဉ်နှင့် အမျှ တစ်နေ့လျှင် အကြိမ်ပေါင်းများစွာ ကြားနေကျ သူနာပြုများ နှင့် ဆရာဝန်များ အချင်းချင်းကြား 'ဂွတ်မောနင်း' နှုတ်ဆက်သံကို ကြားခွင့်မရတော့သည်မှာ နှစ် နှစ် ပြည့်လှလှတွင် သည်လို အရှင်လတ်လတ်နှင့် လတ်လတ်ဆတ်ဆတ် အားရှိပါးရှိကြီး ပြန်ကြားလိုက်ရခြင်းလောက် မည် သည့်အရာကမှ မင်္ဂလာ ကျက်သရေမရှိနိုင်တော့သလို ဝမ်းနည်းလွမ်းဆွတ်စရာလည်း မကောင်းတော့ ပါ။ လွတ်လပ်သော နေ့ရက်များ ၏ 'ဂွတ်မောနင်း'အရသာကို ကျွန်မက အင်းစိန်ပြည်သူ့ဆေးရုံကြီး၏ အိမ်သာတွေ ကြားမှာ တစ်ဖန်ပြန်လည်ခံစား လိုက်ရခြင်းလည်း ဖြစ်သည်။ ကျွန်မနှုတ်ဖျားမှ ဝီသချိုမြအားရှိလှစွာ

'ဝွတ် မောနင်း'ဟု အငမ်းမရ တုံ့ပြန်လိုက်ရချိန်မှာ နောက်ထပ်သူနာပြုတစ်ယောက် က 'ဝွတ်မောနင်း ဒေါက်တာ'ဟု တုံ့ပြန်လေရာ မျက်ရည်တွေ ဝဲတက်လာ သည်ထိ ပီတိနှင့် အလွမ်း၏ အစွမ်းသတ္တိကို ပက်ပက်စက်စက် ခံစားလိုက်ရ ပြန်သည်။ နောက်ထပ် သေချာသွားသည်က ထိုကဲ့သို့ 'ဝွတ်မောနင်း'ဟု တုံ့ပြန်လိုက်သော ကျွန်မသည် အင်းစိန်ထောင် ခြောက်ဆောင်အချပ်တိုက် အခန်းနံပါတ် ၃ မှာ ရှိနေသည့် ကျွန်မ မဟုတ်တော့ခြင်းပင်။ မူဆလင်ဆေးရုံ မှာ တုန်းကလို လေသံမျိုး ဖြင့် အခုအခံမဲ့ 'ဝွတ်မောနင်း'ကို တွန်းလှန်စိတ်မဲ့ သီကျူး ရေရွတ်လိုက်နိုင်သော ကျွန်မကိုယ်ကျွန်မလည်း အံ့သြနေမိသည်။

လူတိုင်းဟာ လွတ်လပ်မှု ကို လိုချင်ကြတယ်။

လွတ်လပ်ခြင်းရဲ့ အရသာကို မလွတ်လပ်တော့တဲ့အချိန်မှာ မှ သိပါ တယ်။ အဲဒီလိုပါပဲ။ မလွတ်လပ်ခြင်းရဲ့ ခါးသီးမှု များ ကို လွတ်လပ်ချိန်မှာ ပိုပြီး သိပါတယ်။

ဒီစာအုပ်ကို သူရေး ဖို့ အချိန်ကာလ ၇ နှစ် မျှစောင့်ဆိုင်းခဲ့ရပါတယ်။ အဲဒီ ၇ နှစ်လုံး သူ့ရင်ထဲမှာ တန့်နုကြိတ်မှိတ်ခံစားရတာ ပါ။ ဒါတွေ ကို သူက ဘယ်သူ့ကိုမှ မပြောဘဲ ရင်ထဲမှာ သိမ်းထားခဲ့တာပါ။

၂၀၀၅ ခုနှစ် သူပြည်ပထွက်ခွာခွင့်ရပြီးတဲ့နောက် ဟားဗတ်မှာ ရှိတဲ့ Redcliff Institute မှာ ရောက်ရှိနေတဲ့ အချိန်ကျမှ သူ့ရင်ထဲက ခံစားမှု တွေ ကို ထုတ်အန်လိုက်တာပါ။ ဒီနေရာမှာ သူပြောသမျှအားလုံးဟာ အကျဉ်း သား တစ်ယောက် ချင်းစီရဲ့ ခံစားမှု များ ကို ကိုယ်စားပြုနေတယ်။ သူ့လိုပဲ မြန်မာနိုင်ငံ အကျဉ်းထောင်အသီးသီးမှာ ရှိနေတဲ့၊ ရှိနေခဲ့တဲ့ အကျဉ်းသား အားလုံးခံစားတွေ ကြုံရင်ဆိုင်ရတဲ့ အတွေ့ အကြုံတွေ ပါပဲ။

ဒါတွေ ကို ဆရာမ မသီတာ(စမ်းချောင်း)က သူ့ရဲ့ ကလောင်ဖြင့် မှတ်တမ်းတင်ဖော်ထုတ်လိုက်တာဟာ စမ်းချောင်း၊ အင်းစိန်၊ ဟားဗတ်ဆိုတာ ဖြစ်လာတာပါ။

၁၉၈၇ ခုနှစ် လောက်က ဖြစ်မယ်ထင်ပါတယ်။ မြန်မာနိုင်ငံကို Oxford က

မြန်မာစာ ဆရာမ ကြီး ဒေါ်ခင်ခင်ချော့ဒေါ် Mrs Anna Elliot ရောက်ရှိလာခဲ့ပါတယ်။ ဆရာမ ကြီးက မြန်မာနိုင်ငံမှာ ပြုလုပ်တဲ့ စာပေဟောပြောပွဲတွေ ကို မှတ်တမ်းတင်ပေးဖို့ ကျွန်တော် တို့ ပေဖူးလွှာ အယ်ဒီတာအဖွဲ့ကို အကူအညီတောင်းခဲ့ပါတယ်။ မှတ်မှတ်ရရ အင်းစိန်ကစာပေဟောပြောပွဲမှာ ဟောပြောပွဲအပြီး မြန်မာစာရေး ဆရာမများ နဲ့ ဒေါ်ခင်ခင်ချော့တွေ ဆုံစကားပြောဖို့ ကျွန်တော် တို့ စီစဉ်ပေးရပါတယ်။ အဲဒီ ဆရာ ဆရာမ တွေ ထဲမှာ မသီတာလည်းပါပါတယ်။ ကျွန်တော် တို့က ဗီဒီယို မှတ်တမ်းတင်ရတယ်။ နောက်တစ်နေ့မှာ မသီတာ ကျွန်တော် ဆီရောက်လာ ပါတယ်။ အဲဒီ လို ဗီဒီယိုရိုက်ကူးခြင်းကို သဘောမတူကြောင်း၊ သူနဲ့ပတ်သက် တဲ့အပိုင်းများ ကို ဖြတ်ပေးဖို့တောင်းဆိုတာပါ။ သူက Low Profile နေလို သူသာ ဖြစ်ကြောင်း အကျယ်တဝင့်ရှင်းပြပါတယ်။

ကျွန်တော် သူ့ကို တစ်ခွန်းပဲပြောခဲ့ပါတယ်။ 'မသီတာ မင်းကို မြန်မာပြည်မှာ အောင်မြင်တဲ့ စာရေး ဆရာမ တစ်ယောက် အ ဖြစ် ငါမျှော်လင့် ထားတာ မဟုတ်ဘူး။ မင်းကို ကမ္ဘာ့စာပေစင်မြင့်မှာ ပါ အောင်မြင်တဲ့ စာရေး ဆရာ တစ်ယောက် ဖြစ်ဖို့ ငါမျှော်မှန်းတယ်' ဆိုတာပါပဲ။ ကျွန်တော် စကားကို သူ ဘယ်လိုခံစားတယ် ကျွန်တော် မသိပါ။ ဒါပေမယ့် ဆယ်စုနှစ် နှစ် ခုကျော် ကြာပြီးတဲ့အခါ သူဟာ ကမ္ဘာ့စာပေစင်မြင့်များ မှာ ၊ စာပေပွဲတော် များ မှာ ၊ စာပေစကားပိုင်းများ မှာ အခိုင်အမာနေရာယူထားလိုက်ပါပြီ။

အဲဒီ အတွက် ကျွန်တော် ဂုဏ်ယူတယ်။ ကွန်ကရက်ကျူလေးရှင်းပါ မသီတာ။

မျိုးမြင့်ညိုမိုး

*

နမောသတ္ထုသမ္ဘဒ္ဒမနဿာနံ
သရုပ်မှန်၊ သရုပ်သကန် အတင်းအဖျင်းနဲ့ကြော်ငြာ
ဓမ္မဘေဒီအရှင်ဝိရိယ(တောင်စွန်း)

မသီတာ(စမ်းချောင်း)က သူ့ရဲ့ ထောင်တွင်း :အတွေ့ .အကြုံစာအုပ် အတွက် အမှာ စာရေး ပေးဖို့ လျှောက်ထားစာနဲ့အတူ စာမူကြီးကိုပေးပို့လာ ပါတယ်။ သာမန်ကြည့်မယ်ဆိုရင်တော့ ဓမ္မစာပေရေး သားနေတဲ့ ရဟန်း တော် တစ်ပါးနဲ့ နိုင်ငံရေး မကင်းတဲ့ ထောင်တွင်း :အတွေ့ .အကြုံဆိုတာ ဘာမှ မဆီဆိုင်၊ မပတ်သက်လှဘူးလို့ထင်ရပေမယ့် ထောင်တွင်း :မှာ အကျဉ်းချခံနေရ သူတစ်ဦးက တစ်နေ့မှာ နာရီ(၂၀)ခန့်လောက် ဝိပဿ နာတရားကို အားထုတ်ခဲ့ တယ်ဆိုတဲ့အကြောင်းကို တွေ့ရတော့ ကိုယ်နဲ့ဆီဆိုင်ပတ်သက်သလို အတော် လည်း စိတ်ဝင်တစား ဖြစ်ပါ သွားပါတယ်။

ဟုတ်ပါတယ်။ မိမိအနေနဲ့ ထောင်တွင်း :အတွေ့ .အကြုံဆိုတာ လူထု ဦးလှ စတဲ့အတွေ့ .အကြုံရှိသူတို့ရဲ့ စာအုပ်တွေ ကို ဖတ်ဖူးခဲ့တာပဲရှိခဲ့ပေမယ့် တောင်စွန်းမှာ မိမိနေထိုင်တဲ့ ကျောင်းတိုက်က ရဲဘက်အကျဉ်းစခန်းနဲ့စည်းရိုး တိုက် ဖြစ်နေတော့ ဒီစခန်းထဲကပဲ ဖြတ်သန်းသွားလာနေရတာ ရယ်၊ ဝါတွင်း : အဖိတ်နေ့တိုင်း ထောင်ကျရဲဘက်များ ကို တရားဟောပေးဖို့ ထောင်ထဲအထိ သွားလာခဲ့ရတာ တွေ ရယ်ကြောင့် ထောင်မြင်ကွင်းနဲ့ ထောင်အသံတွေ ကတော့ မမြင်ချင်မကြားချင်အဆုံးပါပဲ။

ရဲဘက်လို့ခေါ်တဲ့ အကျဉ်းသားတို့ရဲ့ နေ့စဉ်လုပ်ကိုင်စားသောက် နေထိုင်ရတာ တွေ ထောင်ဝန်ထမ်းနဲ့ ထောင်သားတို့ရဲ့ ပြောဆိုဆက်ဆံမှု တွေ ကို အနီးကပ်မျက်ဝါးထင်ထင် တွေ့မြင်ရတဲ့အခါ ငယ်ငယ်တုန်းက ကြည့်ခဲ့ဖူးတဲ့ 'စပါတာကတ်'ဆိုတဲ့ ရောမရဲ့ ကျေးကျွန်ခေတ် ရုပ်ရှင်ကားကိုတောင် သိပ်ပြီး မအံ့သြမိလောက်အောင် အလွန်ရိုင်းကြမ်းတဲ့ ဘဝမျိုးကြီးပါ။ ဒီလိုနေရာမျိုးမှာ ရောက်ရှိကျခံနေရသူတစ်ဦးအနေနဲ့ သာမန်လူယဉ်ကျေးတို့ရှိ အကျင့်စရိုက်မျိုး ကိုတောင် စောင့်ထိန်းနိုင်ဖို့ မဖြစ်နိုင်လောက်တဲ့ အခြေအနေပါ။ 'ဒီလောက် ရိုင်းကြမ်းလှတဲ့ ဘဝနဲ့ ပတ်ဝန်းကျင်ထဲမှာ အမှန်ယဉ်ကျေးသိမ်မွေ့လှတဲ့ မြတ်ဗုဒ္ဓရဲ့ အဆုံးအမတွေ ထဲက

အယဉ်ကျေး အသိမ်မွေ့ဆုံး ဖြစ်တဲ့ ဝိပဿ နာ တရားကို ဘယ်လိုများ နှလုံးသွင်းပြီး ပွားများ အားထုတ်ပါလိမ့်'ဆိုတဲ့ သိချင် စိတ်ကြောင့် ပဲ ဒီစာမူကို အစအဆုံးဖတ် ဖြစ်သွားခဲ့ပါတယ်။

ဒီစာထဲက ဝိပဿ နာတရား အားထုတ်မှု နဲ့ပတ်သက်လို့တော့ ချမ်းမြေ့ဆရာတော် ဘုရားကြီးကို လျှောက်ထားပြီး ဖြစ်တယ်ဆိုလို့ အထူးမပြော လိုတော့ပါဘူး။ ဒီစာမူကိုဖတ်ပြီး မိမိစိတ်ထဲမှာ ရုတ်တရက်သတိရလာမိတဲ့ အကြောင်းအရာကိုပဲ နည်းနည်း ပြောချင်ပါတယ်။

ဒီစာမူကိုဖတ်ပြီး မိမိစိတ်ထဲမှာ ရုတ်တရက် သတိရလာမိတာက တော့ ငယ်ငယ်ကဖတ်ခဲ့ရဖူးတဲ့ စာရေး ဆရာသခင်တင်ဦး(မိုလ်သခင်ဆရာ)ရဲ့ 'တင်းဝင်ခန္ဓာ'ဆိုတဲ့ ဆောင်းပါးတစ်ပုဒ်ကိုပါ။

သခင်တင်ဦးရဲ့ ဆောင်းပါးထဲက မိမိမှတ်သားမိသလောက် ကတော့ လူဆိုတာခန္ဓာငါးပါးကို ရရှိပြီးလို့ 'အူဝဲ'လို့ အော်လိုက်ချိန်ကစပြီး 'ဒီကလေး တယ်အင်္ဂုသန်ပါကား'ဆိုတဲ့ အတင်းပြောသံနဲ့အတူ လောကကြီးထဲကို ရောက်လာကြတာ ဖြစ်လို့ လူတိုင်းရဲ့ ခန္ဓာဟာ အတင်းအဖျင်းနယ်ပယ်ထဲမှာ အကျုံးဝင်တဲ့ တင်းဝင်ခန္ဓာတွေ ချည်း ဖြစ်ကြောင်း။ တင်းဝင်ခန္ဓာတွေ ပီပီ သူတို့ကိုယ်တိုင် အရွယ်ရောက်လာကြတဲ့အခါမှာ လည်း အတင်းပြောတတ်တဲ့ တင်းဝင်ခန္ဓာတွေ ချည်းပဲ ဖြစ်ကြောင်းနဲ့ အစချီထားပါတယ်။

ပြီးတော့ လူတိုင်းရဲ့ ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုတာကလဲ အဆိုးနဲ့အကောင်း ရောနှောတွေ .ကြုံနေကြရတာ ဆိုတော့ ဆိုးကြောင်းနဲ့ကောင်းကြောင်းကိုပဲ ပြော နေရတာ ဖြစ်ကြောင်း၊ ဒီလို ပြောကြတဲ့အထဲက ဆိုးသူကို မဆိုးကြောင်း ပြောတာကိုပဲ 'အတင်းအဖျင်းပြောတယ်'လို့ သတ်မှတ်မယ်ဆိုရင် မြတ်ဗုဒ္ဓရဲ့ ဖြစ်တော် စဉ်များ ကို ဖော်ပြတဲ့ ငါးရာ့ငါးဆယ် ဇာတ်ဝတ္ထုများ မှာ လည်း ဘုရားအလောင်းရဲ့ ကောင်းကြောင်းနဲ့ ဒေဝဒတ်ရဲ့ ဆိုးကြောင်းများ ကိုပဲ ဖော်ပြ ထားတာကို တွေ့ ရမှာ ဖြစ်ကြောင်းများ နဲ့ သူ့ရဲ့ တင်းဝင်ခန္ဓာ အယူအဆကို အကာအကွယ်ယူပြီး သူကိုယ်တိုင်သတင်းစာသမားဘဝ ရောက်တဲ့အခါ သူတို့သတင်းစာကနေ သူတို့ပါတီနဲ့ပါတီခေါင်းဆောင်တွေ ရဲ့ ကောင်းသတင်း နဲ့ ဂုဏ်ပုဒ်တွေ ကို ဖျန်းဖျန်းဝေဖော်ပြသလို သူတို့ပါတီနဲ့ ဆန့်ကျင်ဘက် ဖြစ်တဲ့ ဖဆပလပါတီနဲ့

မိုးလ်ချုပ်အောင်ဆန်း အစရှိတဲ့ ဖဆပလခေါင်းဆောင်တွေ ရဲ့ အပြစ်အနာအဆာတွေကိုလည်း နေ့စဉ်မပြတ်ပယ်ပယ်နယ် နယ်စွပ်စွဲပုတ်ခတ် ရေး သားခဲ့ကြောင်းများ ကို ဖော်ပြထားပါတယ်။

အဲ... နောက်ဆုံးသူ့အကျွတ်တရားရသွားပုံနဲ့ ပတ်သက်လို့တော့ တစ်နေ့မှာ နိုင်ငံရေး ပါတီခေါင်းဆောင်များ နဲ့ သတင်းစာဆရာတို့တွေ .ဆုံတဲ့ ပွဲတစ်ပွဲအပြီးမှာ ဖဆပလပါတီခေါင်းဆောင်တစ်ဦး ဖြစ်တဲ့ ဒီးဒုတ်ဦးဘချိုနဲ့ ပက်ပင်းပါဆုံမိကြောင်း၊ သူကတော့ လိပ်ပြာမသန့်ဘဲ အားတုံအားနာ ဖြစ်နေ ပေမယ့် ဆရာချို ကတော့ သူ့ကိုချ သာကြည်လင်တဲ့ မျက်နှာနဲ့ကြည့်ပြီး 'မောင်တင်ဦးလားဟေ့။ လာပါဦးကွယ်။ ကြုံတုန်းမောင်ရင်တို့ကို ကျေးဇူး တုံ့ပြန်တဲ့အနေနဲ့ တစ်ခုခုကျွေးပါရစေ'လို့ ဖိတ်ခေါ်ပါသတဲ့။

သူ ကတော့ ကြောင်အမ်းအမ်း မျက်နှာနဲ့ကြည့်ပြီး 'ဦးရယ်... ကျွန်တော်တို့သတင်းစာက ဦးတို့ပါတီနဲ့ ဦးတို့မကောင်းသတင်းတွေ ကို နေ့စဉ် ဖော်ပြနေတာ ဘာများ ကျေးဇူးတုံ့ပြန်စရာရှိလို့လဲ'ဆိုတော့ 'အေး... အဲဒီ လို မောင်ရင်တို့သတင်းစာက နေ့စဉ်မပြတ်ရေး သားနေတဲ့အတွက်ကြောင့် ခုဆို ဦးတို့ပါတီအပေါ် လူတွေ ကပိုပြီးစိတ်ဝင်စားလာကြသလို ထောက်ခံတဲ့ ဦးရေ တွေ လဲ ပိုပိုတိုးလာသကွဲ့။ ဒါကြောင့် ဦးတို့ပါတီအနေနဲ့ ကြော်ငြာခကုန်စရာ မလိုဘဲနေ့စဉ်ကြော်ငြာပေးနေတဲ့ မောင်ရင်တို့ကို ကျေးဇူးတင်လွန်းလို့ပါ'ဆိုတဲ့ အကြောင်း ပြောလိုက်တော့ သူလည်း အူကြောင်ယောင်နအ ဖြစ်ကနေ ရှက် အမ်းအမ်းကြီးပြန်ပြီး နောင်တရသွားခဲ့တဲ့ အကြောင်းများ ပါပဲ။

သူ့စာထဲမှာ သူတို့သတင်းစာရဲ့ တင်းဝင်ခန္ဓာလုပ်ရပ်များ နဲ့ မြတ် ဗုဒ္ဓရဲ့ ငါးရာငါးဆယ်ဇာတ်ဝတ္ထုများ ကို မတန်မရာနှိုင်းယှဉ်ပြထားပေမယ့် ရှုမြင်သုံးသပ်မှု နဲ့ ရည်ရွယ်ချက်စေတနာချင်းက ဖြောင့်ဖြောင့်ကြီးဆန့်ကျင်နေ တာပါ။

မြတ်ဗုဒ္ဓက ဖြစ်တော် စဉ်ဇာတ်တော် များ ကို ဟောကြားတယ်ဆိုတာ လောကအပေါ် ပညာနဲ့ရှုမြင်၊ ကရုဏာနဲ့သုံးသပ်ပြီးတော့မှ ကောင်းမှု ဆိုးမှု နဲ့ ကောင်းကျိုး ဆိုးပြစ်တို့ကို သိသာထင်ရှားအောင် ဟောပြတာ ဖြစ်လို့ ကောင်းမှု ဆိုးမှု ဆိုတဲ့ လောကရဲ့ သရုပ်မှန်နဲ့ ကောင်းကျိုးဆိုးပြစ်ဆိုတဲ့ လောကရဲ့ သရုပ် သကန်များ သာ ဖြစ်ပါတယ်။

ရည်ရွယ်ချက်စေတနာကလည်း 'ကိုယ့်ကိုချစ်စေ၊ သူ့ကိုမုန်းစေ' ဆိုတဲ့ အလိုဆိုးမပါဘဲ 'မကောင်းမှု ရှောင်၊ ကောင်းမှု ဆောင်၊ ဖြူအောင်စိတ်ကို ထား'ဆိုတဲ့ လောကဓမ္မယဉ်ကျေးမှု တရား လူတိုင်းလေးစားလိုက်နာရေး အတွက် သာဓကအ ဖြစ်နဲ့ ဟောတော် မူခဲ့တာပါ။

သူတို့သတင်းစာမှာ ရေး သားခဲ့တယ်ဆိုတာတွေ ကတော့ (သူ့စကား အတိုင်း ကောက်ချက်ချကြည့်ရင်) ပုဂ္ဂိုလ်စွဲပါတီစွဲဆိုတဲ့ အတ္တကို အခြေခံပြ လောကအပေါ်မှာ လည်း ကြိုက်မကြိုက်ဆိုတဲ့ ဝေဒနာနဲ့ ရှုမြင် ရန်ငြိုး အာဃာတနဲ့သုံးသပ်ပြီး သရုပ်မှန်ကို ရှောင်ကွင်းတဲ့ လုပ်ကြံ အတင်းအဖျင်း တွေ ပဲ ဖြစ်ပါလိမ့်မယ်။

ရည်ရွယ်ချက်စေတနာကလည်း ကိုယ့်အပေါ် ချစ်စေ၊ သူ့အပေါ်မုန်းစေဆိုတဲ့ စေတနာဆိုးနဲ့ ရေး သားဖော်ပြနေကြတာမျိုးပါ။

ဒါကြောင့် လည်း သူတို့ရေး သား ဖော်ပြသမျှတွေ ကို ဖတ်ရှုကြတဲ့ ပြည်သူတွေ က သူတို့အပေါ်အမုန်းပွားပြီး သူတို့မုန်းစေလို သူတို့အပေါ် အချစ်ပိုကာ အတင်းအဖျင်းအ ဖြစ်ကနေ ကြော်ငြာသဘောမျိုးသက်ရောက် သွားခဲ့တာ ဖြစ်ပါလိမ့်မယ်။

အခု မသိတာ(စမ်းချောင်း)ရဲ့ စာအုပ်မှာ လည်း သူဖြတ်သန်းခဲ့ရတဲ့ အတွေ့ .အကြုံထဲက ကောင်းသူဆိုးသူတို့ရဲ့ ကောင်းကြောင်း၊ ဆိုးကြောင်းတွေ အတော် လေးပါနေတာကို တွေ့ .ရပါလိမ့်မယ်။

ဒါတွေ ဟာ သရုပ်မှန်တဲ့ သရုပ်သကန်တွေ ပဲလား။ ကြော်ငြာသဘော သက်ရောက်သွားစေတဲ့ အတင်းအဖျင်းတွေ ပဲလားဆိုတာ ကတော့ ဖြတ်သန်းခဲ့ ကြရတဲ့ ခေတ်ကာလပတ်ဝန်းကျင်အပေါ်မှာ မျက်ခြည်မပြတ်ကြတဲ့ စာဖတ် သူများ ကသာ အဆုံးအဖြတ်ပေးနိုင်ကြမယ် ထင်ပါတယ်။

သရုပ်မှန်တဲ့ သရုပ်သကန်တို့ကို အမြင်သန်အသိပွားနိုင်ကြပါစေ။

ဓမ္မဘေရီအရှင်ဝီရိယ(တောင်စွန်း)

*

ဝိုးတဝါးအိပ်မက်များ နှင့် လမ်းလျှောက်ခြင်း မူလတန်းအိပ်မက်များ

မြကျွန်းသာမှ အစပြု၍

ကြီးမားသော ဂိတ်တံခါးကြီးက သူ့ရင်ခွင်ကို နှစ် ခြမ်းခွဲကာ ဖွင့်ပြနေခဲ့ သည်။

ဂိတ်တံခါးကြီး မိတ်ဆက်ပေးလိုက် သည်က အဓိပတိလမ်း။ အဓိပတိ လမ်းအဆုံးမှာ သစ်ပုပ်ပင်နှင့် ဘွဲ့နှင်းသဘင်ခန်းမ။ အဝေးမှကြည့်လျှင်ပင် ကျက်သရေရှိလှသည့် ရန်ကုန် ဝိဇ္ဇာနှင့် သိပ္ပံတက္ကသိုလ် ဘွဲ့နှင်းသဘင်ခန်းမ။ ခန်းမအဆောက်အအုံ ဘေးတစ်ဘက်တစ်ချက်က ခြင်္သေ့ကြီးနှစ် ကောင်။ ရှေ့မလှမ်းမကမ်းမှာ က ဖြောင့်တန်းရှည်လျား တုတ်ခိုင်သည့် တစ်ကိုယ်တော် သစ်ပုပ်ပင်။ ဂိတ်တံခါးကို လွန်သည်နှင့် ဘယ်ဘက်မှာ ကျောင်းဆောင် အဆောက်အဦများ ။ ညာဘက်မှာ မြက်ရိုင်းရှည်တွေ ကြီးစိုးသည့် ကွင်းပြင်။ မြက်ရိုင်းရှည်ကွင်းပြင်ကို သေချာကြည့်လျှင် မြင်ရနိုင်သည်က ခပ်ဟောင်း ဟောင်း အုတ်ဂူတစ်လုံး။ အနီးအနားမှ ညှို့မိုင်းမိုင်းမြက်ခင်း၊ မြေနီလမ်းတို့နှင့် ရွက်စိမ်းဖားဖား ကံ့ကော်ပင်တွေ ကြားမှာ ထိုအုတ်ဂူက မထင်မရှား။

'ဒီဂူက နယ်ချဲ့ကိုဆန့်ကျင်ရင်း ကျဆုံးခဲ့တဲ့ ကျောင်းသားခေါင်းဆောင် ကိုအောင်ကျော်ရဲ့ ဂူပေါ့။ ဒီကွင်းပြင်နေရာမှာ တော့ တစ်ခါတုန်းက အဆောက် အဦကြီးရှိခဲ့တယ်။ အခုတော့ မရှိတော့ဘူး။ စစ်တပ်က ဖြိုချဖျက်ဆီးခဲ့တာ။ အဲဒီ တုန်းက ကျောင်းသားကျောင်းသူတွေ တော် တော် လေးသေခဲ့ကြတယ်။ အဖမ်းလည်း ခံခဲ့ရတယ်။ ဖေဖေက အဲဒီ တုန်းက ကိစ္စတစ်ခုကြောင့် ရန်ကုန် မြို့ထဲမှာ ညအိပ်တာ။ နောက်နေ့မနက် ကျောင်းဝင်းထဲပြန်လို့မရဘဲ ညနေမှ ပြန်ဝင်လို့ရတော့ ဒီသမဂ္ဂအဆောက်အဦကြီးက မရှိတော့ဘူး။ တစ်ခါက ဖေဖေတို့ကျောင်းသားတွေ စုဝေးပြီး အစည်းအဝေးလုပ်ကြ၊ လက်ဖက်ရည် ဆိုင်ထိုင်ကြ လုပ်ခဲ့တဲ့နေရာပေါ့'ဟု ဖေဖေရှင်းပြခဲ့သည်။

ထိုစဉ်က ကျွန်မမှာ ကျောင်းနေစ မူလတန်းအရွယ်။ လူမှန်းသိတတ်စ ကတည်းက အရောက် ဖြစ်ဆုံးနေရာသည် ကျွန်မတို့ ငယ်စဉ်ကနေသော အိမ်နားက

ရွှေဘုန်းပွင့်ဘုရား၊ သာကေတခုံးတံတား ပြီးလျှင် ရန်ကုန် တက္ကသိုလ်ဝင်းသာ ဖြစ်ခဲ့သည်။
ဖေဖေသည် သူ့ကျောင်းတော် ဟောင်းကို ချစ်မြဲ၊ လွမ်းမြဲမို့ ကျွန်မတို့မောင်နှမတစ်တွေ ကို
ပုဇွန်တောင်မှ ကမာရွတ်၊ ရန်ကုန်အရှေ့ပိုင်းမှ အနောက်ပိုင်းခရီးကို
ပြည်သူပိုင်ဘတ်စ်ကားဖြင့်ပင် တခုတ်တရ လိုက်ပို့ခဲ့သည်မှာ စနေ၊ တနင်္ဂနွေတိုင်းလိုလိုပင်။
ကျောင်းဝင်း ထဲက အဆောင်များ ၏ အမည် ၊ မည် သည်နာမည် ကျော် ကျောင်းသားများ
နေခဲ့သည်၊ ယခု သူတို့ ဘာ ဖြစ်နေသည် စသဖြင့် မြကျွန်းသာအကြောင်းကို ဖေဖေထံမှ
အပတ်စဉ်လိုလို ကြားနာခွင့်ရခဲ့သည်။ အပင်ကြီးငယ်များ နှင့် စိမ်းလန်းမြဲ ဖြစ်သော ၊
အင်းလျားကန်ရေပြင်ကျယ်ကို မေးတင်ထားသော သည်ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်ကို အများ က
မြကျွန်းသာဟု တင်စားခေါ်ခဲ့ကြ သည်။ ကျွန်မတို့မောင်နှမလည်း မြကျွန်းသာ၏ ရင်ခွင်မှာ
တစစ ပျော်ပိုက် လာခဲ့သည်။ ကိုလိုနီခေတ်မှသည် ယနေ့ထိ မြန်မာ့သမိုင်း၏ စာမျက်နှာများ
ကို ဖတ်ကြမည် ဆိုလျှင် မြကျွန်းသာကို ချန်ထားမရ။ မြကျွန်းသာ၏ သမိုင်းသည် အများ
အားဖြင့် မလှပ။ သွေး၊ မျက်ရည်၊ စွန့်လွှတ်အနစ်နာခံမှု ၊ တိုက်ပွဲ၊ ရန်၊ ကန်မှု ၊ စိန်ခေါ်မှု တွေ
ပြည့်နှက်နေသည့် မြကျွန်းသာ၏ သမိုင်းက ကျွန်မကို ကောင်းကောင်းကြီး
ဖမ်းစားနိုင်ခဲ့သကဲ့သို့ ကိုလိုနီခေတ်အဆောက်အဦများ ၊ စိမ်းလုံညိုမှောင်သော အပင်ကြီးများ
နှင့် သာယာလှပသော အင်းလျားကန်၊ ထို့ထက် ပျားပန်းခတ်လှုပ်ရှားတက်ကြွနေကြသည့်
မြကျွန်းသာ ကျောင်းတော် သူ၊ ကျောင်းတော် သားများ ၏ ပုံရိပ်တို့က ကျွန်မကို ညှု
့ထားနိုင်ခဲ့သည်။

ဆေးတုကြောင့် ဆေးရုံရောက်

ထို့ကြောင့်ပင် လူမှန်းသိတတ်စမှာ ပထမဦးဆုံး မက်ခဲ့သော အိပ်မက် သည်
ထိုမြကျွန်းသာ၏ ရင်ခွင်ရှိ ဘွဲ့နှင်းသဘင်ခန်းမတွင် ဘွဲ့အခမ်းအနား တက်ရောက်နိုင်ရေး ပင်
ဖြစ်ခဲ့ပေသည်။ ထိုအိပ်မက်က ကျွန်မကို စာကြိုးစား သော မူလတန်းကလေး တစ်ယောက်
ဖြစ်စေခဲ့သည်။ တစ်ခါက ဆရာမ ဖြစ်ခဲ့ ဖူးသော မေမေ ကတော့ ကျွန်မကို ဆရာဝန်တစ်ဦး
ဖြစ်စေချင်ခဲ့သည်။ ကျွန်မက ငယ်လွန်းလှသည် ဖြစ်ရာ မြကျွန်းသာ၏
ဘွဲ့နှင်းသဘင်ခန်းမတွင် တက်ရောက်ဘွဲ့ယူနိုင်မည် မည် သည်ဘွဲ့မျိုးကိုမဆို

ရယူလိုစိတ်သာ ရှိခဲ့ သည်။

သို့သော် ကျွန်မသည် လူမှန်းသိတတ်စကတည်းက ကျန်းမာရေး ချ
ချာလွန်းလှသည်။ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်အတွင်း မိဘနှစ်ပါးကွယ်လွန်ခဲ့ကာ
ညီအစ်ကိုမောင်နှမများ ၏ အထောက်အပံ့ဖြင့် ကျောင်းတက်ခဲ့ရသော ဖေဖေ က
ကျောင်းမြန်မြန်ပြီးအောင် စီးပွားရေး ဘွဲ့ကို ယူခဲ့ရသော်လည်း သူ ဝါသနာပါရာ
ဆေးပညာကို အိမ်သုံးဆေးဝါးများ လေ့လာခြင်းဖြင့် ဆည်းပူး တတ်သော ကြောင့် ကျွန်မတို့
နေထိုင်ရာ တိုက်ခန်းကျဉ်းကျဉ်းလေးမှာ ဆေးဝါးစုံလင်သလောက်
ကျွန်မတို့မောင်နှမသုံးယောက် မှာ ဆေးနံ့ကိုလည်း ယဉ်ပါးခဲ့ကြသည်။ ဆေးသောက်ရမှာ
မကြောက်ကြသလို ဆေးရုံနံ့ကိုလည်း နံသည်ဟု မမှတ်ယူခဲ့ကြ။ မည် သို့ဆိုစေ ကျွန်မမှာ
ငယ်စဉ်ကပင် ဓာတ် မတည့်သည့်ပြဿနာက ရှိနေခဲ့သည်။ အနံ့စူးစူးဝါးဝါးများ ၊
အိမ်မွေးတိရစ္ဆာန် တို့၏ အမွှေးများ ၊ ပင်လယ်စာများ ၊ အေးလွန်းပူလွန်းသော ရာသီဥတု
စသဖြင့် ကျွန်မ မတည့်သည့်အရာတွေ က များ လွန်းလှသည်။ ထိုအရာများ ကို အချိန်
အတန်ကြာ ထိတွေ့ လိုက်သည်နှင့် တစ်ကိုယ်လုံး ယားယံကာ အဖုအပိန့်တွေ
ဖြစ်လာတတ်ပေသည်။ ထို့ထက်တစ်ဖန် မူလတန်းအရွယ်မှာ သာမန်တုပ်ကွေး ဖျားအတွက်
ဆေးခန်းမှပေးလိုက်သော ပဋိဇီဝဆေးကို သောက်လိုက်ရာမှ ကိုယ်ပူချိန် ၁၀၆-၇ အထိ
ဖြစ်ခဲ့ကာ သတိလစ်မေ့မျောသွားခဲ့ပြီး ကလေး ဆေးရုံသို့ တက်ခဲ့ရသည်။ နောက်နေ့တွင်
မေမေအစီအစဉ်အရ ကျွန်မတို့ မောင်နှမ တစ်ယောက် စီက တာဝန်ယူဆွမ်းလောင်းရသော
အိမ်သို့ နေ့တိုင်းကြွ သည့် ဘုန်းဘုန်းက တိုက်တွန်းသဖြင့် ကျွန်မသောက် ဖြစ်ခဲ့သော
ဆေးကို ဆန်းစစ်ခဲ့ရာ အစစ်အမှန်မဟုတ်ဘဲ ဆေးဝါးအတု ဖြစ်နေခဲ့ပါသည်။ ထိုဆေး
အတု၏ ဒဏ်ကို ကျွန်မ ယခုတိုင် ခံစားနေရသည်ဟု ဆိုရမလိုပင်။ ကျွန်မ၏
ဓာတ်မတည့်သော ဝေဒနာမှာ ယခင်ကထက် ပိုမိုဆိုးဝါးလာပြီး ယခုတိုင် အောင်
မပျောက်နိုင်တော့။ ထိုစဉ်က ကလေးဆေးရုံမှာ သတိရတစ်ချက် မရတစ်ချက်နှင့် မြင်တွေ့
ခံစားရသော ဆေးရုံမျက်နှာချင်းဆိုင်ရှိ တရုတ်သံရုံး ၏ တံခါးနီနီနှင့် စူးရှရှဆေးရုံနံ့တို့မှာ
ကျွန်မ၏ မမေ့နိုင်သော အာရုံများ ထဲမှ တစ်ခုပင်။ ဆေးရုံဆေးခန်းတို့နှင့် အမြဲလိုလို ထိတွေ့

ဆက်ဆံလာခဲ့ရသော အခါ ကျွန်မသည် ဆရာဝန်၊ သူနာပြုတို့ကို သဘောကျချစ်ခင်လာခဲ့သည်။ ကျွန်မ ခံစားနေရသော ဝေဒနာများ ကို သက်သာအောင် ပြုစုကုသသော သူ များ အ ဖြစ် အသိအမှတ်ပြုနိုင်ခဲ့သည်။ သို့ နှင့် မေမေ့ဆန္ဒကြောင့်မဟုတ်ဘဲ ကျွန်မ ဆေးကုသခြင်းကို စိတ်ဝင်စားလာခဲ့သည်။ ငယ်အိပ်မက်တွင် ဆရာဝန် တစ်ယောက် ဖြစ်ရေး သည် မှတ်မှတ်ထင်ထင်။

အားကျစိတ်နှင့် အရှက်အကြောက်

ထို့အတူ ငယ်ဘဝက ပုံပြင်ပေါင်းများစွာ ကို ကြားနာနားထောင်ခဲ့ရသည့်အနက် မာသာထရီဇာနှင့် ဒေါ်ဦးဇွန်းတို့၏ ကရုဏာ၊ စေတနာ၊ အနစ်နာနှင့် လုပ်ရပ်တို့သည် ကျွန်မနားထဲမှတစ်ဆင့် နှလုံးသားထဲထိ ရောက် ခဲ့ကြသည်။ ကျောင်းသင်ခန်းစာမှာ သင်ကြားခဲ့ရသော ရခိုင်အမျိုးသမီးကြီး ဒေါ်ဦးဇွန်း၏ သက်ကြီးရွယ်အိုများ အပေါ် စီစဉ်ဆောင်ရွက်လုပ်ကိုင်ပေးခဲ့ပုံ များ ကို အားကျခဲ့သော်လည်း သူ့အကြောင်းက သည့်ထက်ပိုပြီးလည်း ကျွန်မအဖို့ လက်လှမ်းမမီနိုင်ခဲ့။ အိန္ဒိယမှာ အရွယ်မရွေး နူနူဝဲဝဲလူမရွေး ကူညီစောင့်ရှောက်နေသည့် အယ်လ်ဘေးနီးယန်းအမျိုးသမီးကြီး မာသာထရီဇာ အကြောင်း ကတော့ ဖေဖေ ယူလာတတ်သော နိုင်ငံခြားသတင်းမဂ္ဂဇင်းများ နှင့် ဖေဖေနားထောင်တတ်သော ဘီဘီစီမြန်မာပိုင်းအစီအစဉ်တို့မှတစ်ဆင့် မြင်တွေ့ ကြားသိရသည်မို့ ပိုပြီးရင်းနှီးကျွမ်းဝင်ခဲ့ရသည်။ ကျွန်မ၏ ငယ်ဘဝ စံပြပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးမှာ မာသာထရီဇာ ဖြစ်လာခဲ့သည်။ သို့သော် မူလတန်း ကျွန်မအဖို့ မာသာထရီဇာကို အားကျစိတ်မှာ သူကဲ့သို့ သူတစ်ပါးကို ကူညီချင်စိတ်ပါဝင်ခဲ့သည်ပြင် သူကဲ့သို့ သူတစ်ပါးတို့က ချီးမွမ်းဂုဏ်ပြုခံရလို သည့်စိတ်တို့လည်း ပါဝင်ခဲ့ပါသည်။

ထို့ပြင် ကျွန်မ၏ နောက်အတွေ့ အကြုံတစ်ခုက သူတစ်ပါးထက် အခွင့်ထူးခံရလိုစိတ်ကို တိုက်ခိုက်နှိမ်နင်းခဲ့ပြန်ပါသည်။ နယ်မှာ နေသော ကျွန်မ၏ ဝမ်းကွဲမောင်နှမများ ကို ကျွန်မတို့မောင်နှမက ဦးဆောင်ပြီး ရန်ကုန် မြို့တစ်ခွင် လှည့်လည်ပြသဖို့ အခွင့်အရေး ကို ကျွန်မအသက်ဆယ့်တစ်နှစ် မှာ ဖေဖေက ပေးခဲ့ပါသည်။

လူကြီးတွေ မပါဘဲ သွားကြရသည့်ပြင် ငွေကြေး လည်း

အလုံအလောက်ထည့်ပေးလိုက်သည်မို့ အပျော်ကျူး ခဲ့ကြရာ နောက် ဆုံးတွင်
ဖေဖေတာဝန်ထမ်းဆောင်ရာ ဟိုတယ်ခရီးလက်အောက်ခံ ကရဝိက် ဟိုတယ်မှ ရေခဲမုန့်ကို
တန်းစီဝယ်မစားဘဲ ဖေဖေနာမည် ပြောပြီး အခဲ အငြိမ့်သား ထိုင်စား ဖြစ်ခဲ့ကြပါသည်။
ထိုစဉ်က တန်းစီစောင့်ဆိုင်းနေသူတို့၏ အကြည့်များ ကို ကိုယ့်အပေါ် အားကျကြည့်ဟု
ယူဆခဲ့ကာ သဘောကျနေခဲ့ သမျှ ဖေဖေကို ပြန်လည်အစီရင်ခံသည့်အခါ သူ့ရာထူးနှင့်
နာမည် ကို အသုံးချကာ သူများ ထက် အခွင့်အရေး ပိုလိုချင်ခြင်းကို ဖေဖေက ပြင်းပြင်း
ထန်ထန် ရှုတ်ချပြစ်တင်ခဲ့ပြီးနောက် ကျွန်မတို့အားလုံး အပျော်တွေ ပျောက် သကဲ့သို့
ရေခဲမုန့်အရသာပင် မခံစားနိုင်ခဲ့တော့ပါ။ ထိုမှတစ်ဆင့် ယခုတိုင် လည်း သည်လို ရေခဲမုန့်မျှ
းစားရမည် ကို ရှက်ကြောက်စိတ်က ဖြစ်ခဲ့ရပါပြီ။ ငယ်အိပ်မက်ထဲမှာ ပင် ကျွန်မသည် သူများ
တန်းစီလျှင် မိမိလည်း တန်းစီဖို့ ဝန်မလေးတော့ချေ။

အိပ်မက်ကို အမွေဆက်ခံလို

ငယ်ငယ်က ပျော်ခဲ့ရသည့်ကာလများ တွင် နွေရာသီကျောင်းပိတ်ရက်
ခရီးရှည်များ က ထိပ်ဆုံးက ပါခဲ့ပါသည်။ ခရီးထွက်သည်ကို ဝါသနာပါလှ သော မေမေနှင့်
မော်လမြိုင်မှာ နေသည့် အဘိုးအဘွားတို့ကြောင့် ကျွန်မတို့ မိသားစု နွေရာသီတိုင်း
ခရီးတစ်ခုတော့ ထွက် ဖြစ်ခဲ့ကြသည်။ မော်လမြိုင် သွားရသည်မှာ ခရီးထွက်သည်ထက်
အဘိုးအဘွားနှင့် အတူနေရန် သွားသည် မျိုးမို့ မော်လမြိုင်ခရီးထက် အခြားခရီးအချို့ကို
ပိုပြီးမှတ်မှတ်ထင်ထင် ရှိခဲ့သည်။ မော်လမြိုင် တစ်ဖက်ကမ်း ဘီလူးကျွန်း၊ ပုဂံ၊ မန္တလေး၊
ရှမ်းပြည် တောင်ပိုင်း၊ မြောက်ပိုင်း စသည်ဖြင့် ခရီးစဉ်တွေ မှာ သဘာဝ ရှုခင်းအလှ၊
ဗိသုကာလက်ရာအလှ၊ အစားအသောက်၊ ရာသီဥတု၊ တိုင်းရင်းသားဓလေ့ထုံးစံ နှင့်
ဘာသာစကား၊ လေယူလေသိမ်း စသဖြင့် မတူခြားနားသည့် အရာများ ကို တအံ့တဩ တွေ
ကြုံခံစားသိမြင်ရသဖြင့် ကြည်နူးပျော်ရွှင်ခိုက်မှာ 'တွေ့ လား၊ ဖေဖေတို့နိုင်ငံက
ဘယ်လောက်လှလဲ။ ဒီနေရာမှာ တချို့နိုင်ငံတွေ မှာ လို လှုပ်စစ်ကြီးဆွဲ
ကောင်းကင်ကားတန်းတွေ ဆင်နိုင်ရင်၊ မိသားစုအပန်းဖြေ ပန်းခြံကြီးမျိုးဖန်တီးနိုင်ရင်

ဖေဖေတို့ နိုင်ငံခြားဝင်ငွေလည်း တိုးမယ်။ နိုင်ငံ ခြားသားအများ ကြီးကလည်း ဖေဖေတို့နိုင်ငံ ဘယ်လောက်လှကြောင်း၊ သဘာဝ သယံဇာတ ဘယ်လောက်ကြွယ်ဝကြောင်း သိသွားကြမယ်'ဟု ဖေဖေက သူ့အိပ်မက်တွေ ကို မမောတန်း ပြောနေတတ်သည်။ သည်တော့ ကျွန်မမှာ ကြက်သီးမွေးညင်းထောင်ထကာ မြန်မာပြည်မှာ လူ ဖြစ်ရသည်ကို ဂုဏ်ယူနေခဲ့ပါသည်။

မျက်စိတစ်ဆုံး များ ပြားလှသော ဘုရားကြိုဘုရားကြားမှာ လျှောက် သွားရင်း ဆယ်တစ်ရာစုပုဂံ၏ ကြွယ်ဝမှု နှင့် ရှေးက ပျူ မွန်၊ မြန်မာတို့၏ လက်ရာမြောက်မိသကားတို့ကို နားမလည်နိုင်သေးသည့်တိုင် မှန်းဆဂုဏ်ယူ မိခဲ့ဖူးပါသည်။ မန္တလေးကျုံးကို ငေးကြည့်ရင်း၊ ပါတော် မူပုံပြင်ကို နားထောင် ရင်း၊ မဟာမြတ်မုနိရုပ်ရှင်တော် မြတ်ကို ဖူးမြော်ရင်း ဆုံးရှုံးခဲ့ရသော လွတ်လပ် ရေး အတွက် နားမလည်တလည်နှင့် ပင် ကြေကွဲမိခဲ့ပြန်ပါသည်။ ဖေဖေဘက်မှ ဆွေမျိုးများ ရှိရာ သီပေါနှင့် ရှမ်းပြည်နယ်ဒေသအချို့ ကို လည်ပတ်ခဲ့စဉ်မှာ လည်း အသွင်မတူသည့် ဆွေမျိုးများ အပေါ် ချစ်ခင်သည့် ခံစားမှု ကို ရခဲ့ပြန်ပါ သည်။ ပြည်တွင်း :ခရီးအတွေ့ .အကြုံတို့ကို အိမ်နီးနားချင်းကလေးများ နှင့် ကျောင်းနေဖက်သူငယ်ချင်းများ အား ပြန်ပြောင်းပြောပြခဲ့သည့်အခါ ကျွန်မမှာ သူတို့ထက် ဗဟုသုတပိုရှိသည်ဟု ခံစားမိရာက မိမိကိုယ်မိမိ ယုံကြည်စိတ် လည်းတိုးပွားခဲ့ပါသည်။ ကျွန်မ၏ အတွေ့ အမြင်သည် ရန်ကုန်၏ ၁၂ ပေ၊ ၁၆ ပေ ၅၀ တိုက်ခန်းကျဉ်းနှင့် နံရံလေးဘက်ကြားက ကျောင်းတို့ထဲမှာ လမ်းဆုံး မနေခဲ့ရသည့်အတွက်လည်း မူလတန်းအရွယ် ကျွန်မ၏ အိပ်မက်များ သည် တောင်ပံတလူလူ လွင့်ဝဲနေခဲ့ကြပါသည်။

ငယ်ဘဝမှ အမှတ်ရနေမိသည်က အိပ်ရာဝင်နောက်ကျခြင်းပင်။ ညစဉ်ညနက်သည့်တိုင် ဖေဖေနှင့်မေမေ၏ ခုတင်ပေါ်မှာ နားနေရင်း ဖေဖေနှင့် မေမေ ပြောသမျှလူမှု ရေး ၊ စီးပွားရေး ကိစ္စ အထွေထွေကို နားထောင်တတ်ခဲ့ သည်ကလည်း ကျွန်မဘဝအတွက် လူ ဖြစ်စောစောခဲ့သည့်အကြောင်း ဖြစ်ပေ မည် ။ မူလတန်းဘဝမှာ ပင် ဖေဖေနှင့်မေမေတို့ ခံစားနားလည်သမျှကို လိုက်လံခံစား ဖြစ်ခဲ့သည်မို့ နားလည်မှု အရာတွင် လည်း လူကြီးတို့၏ နားလည် မှု အတိုင်းအတာကို ယဉ်ပါးကျက်စားမိခဲ့ပြန်ပါသည်။ သို့သော်

ထိုစဉ်က ခံစားမှု နုနယ်သည့် ကလေးပီပီ ကြားဖူးသမျှ ဒုက္ခရောက်နေသူ၊ အဆင်မပြေ နေသူများ အတွက် ညတိုင် ဘုရားရှိခိုးသည့်အခါ ဝေဝေသာသာ ဆုတောင်း သမှု ကို ပြုခဲ့မြဲ ဖြစ်ပါသည်။ ကိုယ့်ထက်အဆင်ပြေကြွယ်ဝနေသူတွေ အပေါ် အားကျစိတ် ဖြစ်ခဲ့မှု မျိုး ရှိ၊ မရှိ မမှတ်မိသော်လည်း ကိုယ့်ထက် အဆင်မပြေ ဖြစ်နေသူတို့အတွက် ပူပန်စိုးရိမ်စိတ်နှင့် တစ်နည်းနည်း အားဖြင့် ကူညီပေးမလို စိတ်များ ဖောဖောသီသီ ဖြစ်ထွန်းခဲ့သည်ကိုဖြင့် မှတ်မိနေပါသေးသည်။ သို့ဖြင့် မူလတန်းအရွယ် ကျွန်မ၏ ညပိုင်းဘုရားရှိခိုးချိန်သည် ထိုကိစ္စများ အတွက် ဆုတောင်းမှု တို့ကြောင့် ကျန်မောင်နှမများ ထက် ပိုကြာမြင့်ခဲ့ပေသည်။ ထို့နောက်မှာ ကျွန်မသည် အကလေးဘဝမှ လူငယ်ဘဝသို့ ရုတ်ခြည်း ကူး ပြောင်းသွား သလို ဖြစ်ခဲ့ပြန်ပါသည်။

*

ဆယ်ကျော်သက်အိပ်မက်များ

လက်တွေ့ ထဲက အိပ်မက်၊ ပုံပြင်ထဲက ဘဝ

အမိုးအကာမဲ့ ဘတ်စ်ကားမှတ်တိုင်လေးကား ဓာတ်မီးတိုင်ပေါ်မှာ

ချိတ်ထားသည့် ဘတ်စ်ကားနံပါတ်ပြားဝိုင်းကြောင့်သာ သိသာထင်ရှားနေရ သည်။ သို့သော် ပုရွက်ဆိတ်အံ့တစ်အံ့နယ် ခရီးသွားလူထုများ က စုပြုံတိုးဝှေ့စောင့်ဆိုင်းနေကြသည့် သင်္ကေတကြောင့် မည် သူတစ်ဦး တစ်ယောက် ကမျှ ဓာတ်တိုင်ပေါ်ကို မော့မကြည့်ဘဲ သည်နေရာမှာ ကားမှတ်တိုင်မှန်း သိကြ ပြန်သည်။ စနစ်တကျတန်းစီထားခြင်း မဟုတ်သော လည်း လူအားလုံးလို လိုက ကားလာရာဘက်ဆီ လှမ်းမျှော်နေကြပုံမှာ ယိမ်းတိုက်ထားသလို ဖြစ်နေ သည်။ အများ စု၏ မျက်နှာမှာ တော့ ကမ္ဘာဦးလူတို့ နေနှင့်လကို မျှော်သလို မည် သည့်အချိန်လာမည် မှန်းမသိသည့် ဘတ်စ်ကားအား မျှော်တော် ဇောနှင့် မောနေသည့်အမောကို ဆင်ယင်ထားကြပြန်သည်။ သည်လူအုပ်စုမျိုးထဲကို အမျှော်အင်အားဖြည့်ရန် ကျွန်မသည် ဘတ်စ်ကားဂိတ်များ စွာ သို့ ရောက်ခဲ့ဖူး ပြီ။

ယခုထက်ထိလည်း ကိုယ်ပိုင်ကား ဝယ်မစီးနိုင်သည့် ကျွန်မတို့မိသားစုမှာ ပြည်သူပိုင်ဘတ်စ်ကားများ ကိုသာ အားကိုးရမိ ဖြစ်ရာ ဘတ်စ်ကားစီးရသည့် အတွေ့အကြုံမှာ လတ်ဆတ်သစ်လွင်မြီ ဖြစ်သကဲ့သို့ ဘဝ၏ ပုံရိပ်တစ်စိတ် တစ်ဒေသလည်း ဖြစ်ပါသည်။ သို့သော် ထိုဆယ်ကျော်သက်ကာလကတည်းက 'ငါ ဘယ်တော့များ ကိုယ်ပိုင်ကားဝယ်စီးနိုင်မှာ ပါလိမ့်'ဟု မတွေ့မိခဲ့ဘဲ 'ငါတို့အိမ်မှာ ပြည်သူပိုင်ဘတ်စ်ကားတွေ ကို ပိုပြီးအကျိုးရှိရှိနဲ့ အများ ပြည်သူ တွေ အဆင်ပြေပြေစီးနင်းနိုင်အောင် ဘယ်လိုများ ဖြေရှင်းနိုင်မှာ ပါလိမ့်'ဟု သာ အစဉ်တစိုက် တွေ့တော့ ဖြစ်ခြင်းကလည်း ကျွန်မ၏ မပြည့်စုံနိုင်သေးသော အိပ်မက်တစ်ခု ဖြစ်ပါသည်။

ကျွန်မ၏ ဆယ်ကျော်သက်မတိုင်မီကာလလေးမှာ ပင် မော်လမြိုင်မှ အဘိုးနှင့် အဘွား ရန်ကုန်သို့ ပြောင်းရွှေ့လာသဖြင့် ကျွန်မတို့မိသားစု ပုဇွန်တောင်မှ စမ်းချောင်းသို့ ပြောင်းရွှေ့ခဲ့ကြပါသည်။ အဘိုး၊ အဘွားနှင့်အတူ နေခဲ့ရခြင်းကလည်း ကျွန်မဘဝမှာ အရေးပါသည့် အပြောင်းအလဲ ဖြစ်ပါသည်။ အဘိုးက ၁၉၂၀ ပထမတက္ကသိုလ်ကျောင်းသားသပိတ်မှာ မော်လမြိုင်မှ အထက်တန်းကျောင်းသားဘဝဖြင့် ပါဝင်ခဲ့သဖြင့် ကျောင်းထုတ်ခံ လိုက်ရပြီးနောက် မိမိဘာသာသင်ယူပျိုးထောင်ခဲ့သော လူတစ်ဦး ဖြစ်လာခဲ့ရာ သူနှင့် လက်ပွန်းတတီးနေခဲ့ရသော ဆယ်ကျော်သက်ကာလသည် ထူးခြားခဲ့ပြန်ပါသည်။ အထူးသဖြင့် ကျွန်မသည် အခြားဆယ်ကျော်သက်များကဲ့သို့ တွေ့ရီးတွေ့စဉ် မတွေ့၊ ပြောရီးပြောစဉ် မပြောတတ်ခဲ့တော့။ ထိုစဉ်က အဘိုးမှာ အသက်ရှစ်ဆယ်နားကပ်နေပြီး သူငယ်ဘဝအတွေ့အကြုံများနှင့် သူမည်ကဲ့သို့ တွေ့ဆုံရင်ဆိုင်ဖြတ်သန်းပုံများ ကို ပြောပြခဲ့ရာ ကျွန်မအတွက် နမူနာပြုစရာ ဖြစ်မှန်းမသိ ဖြစ်ခဲ့ပါသည်။ နယ်ချဲ့လက်အောက်မှာ သူမည်သို့မည်ပုံ ရပ်တည်ခဲ့ပုံကို ပြောခဲ့ရာမှာ သူ့ဖြေရှင်းပုံများ ကို ကျွန်မ အသေးစိတ် မမှတ်မိသည့်တိုင် နာခံသည်လည်း မဟုတ်၊ အာခံသည်လည်း မမြောက်သည့် သဘောတရားကိုမူ သတိထားမိခဲ့ရပါသည်။ သို့ဖြင့် အဘိုး၏ တကယ့် ဖြစ်ရပ်ပုံပြင်များ က ကျွန်မ၏ အနာဂတ်ဘဝရင်ဆိုင်ပုံကို အတန်အသင့် လွှမ်းမိုးခဲ့ပါတော့သည်။

ခေါင်းမီးလောင်ခဲ့ရသည့် စာကြမ်းပိုးဘဝ

အဘိုးကြောင့် ကျွန်မသည် စာကို သဲကြီးမဲကြီး ဖတ်တတ်လာခြင်းက လည်း

ကျွန်မ၏ ဆယ်ကျော်သက်အိပ်မက်ကို ပြောင်းလဲစေခဲ့ပါသည်။ ဆရာဝန် တစ်ယောက် ဖြစ်ချင်ခဲ့သည့် ငယ်အိပ်မက် မပျောက်ပျက်သေးသော် လည်း စာပေနှင့်ပတ်သက်သည့် အိပ်မက်တစ်ခု ပိုမက်တတ်လာခဲ့ပါသည်။ အဘိုးက ဗေဒင်ကျမ်း၊ ဆေးကျမ်း၊ ဂန္ထဝင်ဝတ္ထု ကြီးများ မှအစ စာအုပ်မှန်သမျှကို မြန်မာ၊ အင်္ဂလိပ်နှစ် ဘာသာဖြင့် ဖတ်လေ့ရှိသည့်ပြင် နေ့စဉ်ထုတ်သတင်း စာကိုပင် မာတိကာမှအစ ဖတ်သကဲ့သို့ မှတ်စုစာအုပ်အနားမှာ ထားပြီး စာဖတ်သူ ဖြစ်ပါသည်။ သူ့စာအုပ်ဗီရိုကို စတင်မိတ်ဆက်သည်မှစပြီး စာအုပ်စာပေတို့၏ ဩဇာသည် ကျွန်မ၏ ဆယ်ကျော်သက်ဦးပိုင်းကာလကို လုံးဝဥဿ၊ လွှမ်းမိုးအနိုင်ယူသွားခဲ့ပါတော့သည်။ အိမ်ရှိစာအုပ်နှင့် မတင်းတိမ် နိုင်ခဲ့သလို အငှားဆိုင်မှ ရနိုင်သည့် ခေတ်ပေါ်မဂ္ဂဇင်း၊ ဝတ္ထုများ နှင့်လည်း မကျေနပ်နိုင်ခဲ့သော ကျွန်မမှာ ဆွေမျိုး ဝတ်ကားနှင့် မိတ်ဆွေသင်္ဂဟတို့က သူတို့ကိုယ်ပိုင် အိမ်တွင် စာကြည့်တိုက်ကလေးများ ကို သုံးစွဲခွင့်ပြုသည်နှင့် နေ့စဉ်မပျက် ထိုင်လည်းဖတ်၊ အိမ်လည်းငှားသည့် ပရိသတ် ဖြစ်ခဲ့ပြန်ပါ သည်။ လမ်းပေါ်မှာ ပြေးလွှားခုန်ပေါက်ကစားရသည်ကို မက်မောခဲ့မင်သည့် အရွယ်မှ အပူ ဖော်ဝင်သည့်အရွယ် ရောက်လာချိန်တွင် စာပေ၏ ဆွဲဆောင်မှု နှင့် ဩဇာကို မည် သို့မျှ မရုန်းထွက်နိုင်ခဲ့သော ကျွန်မသည် အိမ်တွင် ပုန်း စာကြမ်းပိုး တစ်ယောက် ဖြစ်လာကာ လူပျို အပျိုသဘာဝ အပြုအမူအားလုံးကို မသိကျိုးကျွံ ကျော်လွန် ဖြစ်ခဲ့ပါတော့သည်။ ညလုံးပေါက်စာဖတ်ခြင်းဖြင့် တစစ ကျန်းမာရေး ချွတ်ယွင်းလာသော ကျွန်မကို စိုးရိမ်ကာ ညနက်နက်မှာ ကျွန်မအခန်း မီးလင်းနေလျှင် လှမ်းအော်ပြီး သတိပေးခံရတတ်သော ကြောင့် စောင်ကို ခေါင်းမီးခြုံကာ မီးအိမ်ကို ရင်ခွင်ထဲထည့်ပြီး စာဖတ်ရာမှ ဆံပင်တွေ မီးလောင်သွားခဲ့ဖူးသည့် ဆယ်ကျော်သက်ကျွန်မမှာ စာအုပ်တစ်အုပ်အုပ်ကို မထိမကိုင် မဖတ်မရှုနေလျှင် ပြစ်မှု ကြီးတစ်ခုကျူး လွန်နေမိသည့်အလား စိတ်ချောက်ချားတတ်သည့် စိတ္တဇလည်း ရှိလာခဲ့ပါသည်။

ကလေးဘဝမှာ ကိုယ်လက်လှုပ်ရှားကစားရသည့် ကစားနည်းမျိုးစုံကို

မောင်လေးနှစ်ယောက်နှင့်အတူ မြောင်းဆန်အောင် ဆော့ကစားခဲ့ရာမှ အပျို
ဖော်ဝင်သည်နှင့် စာပေ၏ ညှို့ဓာတ်ကို ကြုံရသော အခါ မလုပ်မရှား ငြိမ်သက်
သွားခဲ့ပြန်ပါသည်။ အမှန်တော့ ကျွန်မမှာ မောင်နှစ်ယောက်နှင့်အတူ ကြီးပြင်း
ခဲ့ရသည့်အတွက် ယောက်ျားလေး တစ်ယောက် အသွင် ပြုမူနေထိုင်ခဲ့ပြီး ကိုယ့်
ကိုယ်ကိုလည်း မိန်းမ တစ်ယောက် အဖြစ် မမြင်နိုင်ခဲ့။ မိန်းကလေး တစ်ယောက် ၏
အဆင်အပြင်မျိုးကိုလည်း လုံးဝစိတ်မဝင်စားခဲ့သူသာ ဖြစ်ပါသည်။ ထိုစဉ်က မြန်မာပြည်မှာ
ခေတ်စားခဲ့သော ရုရှသစာပေနှင့် အခြား လက်ဝဲ လက်ယာစာပေများ ကို ဖတ် ဖြစ်ခဲ့သော
လည်း ကျွန်မကို ပိုပြီး စွဲဆောင်နိုင်ခဲ့ သည်မှာ ဗုဒ္ဓစာပေ ဖြစ်ခဲ့ခြင်းကလည်း ကျွန်မ၏
ဆယ်ကျော်သက်အိပ်မက်ကို အရောင် ဆန်းတွေ ခြယ်မှု နှိုးပေးခဲ့ပါသည်။ ဘာသာရေး
စာပေဖတ်ရာမှာ လည်း မိန်းမတို့အတွက် ညွှန်းဆိုထားသမျှကို ကျော်ဖတ်ပြီး ယောက်ျား
ကောင်းတို့ ကျင့်ကြံအပ်သည့် စိတ်ဓာတ်နှင့် အပြုအမူမျိုးကိုတော့ မှတ်စုထား ကူးယူသလို
လိုက်နာနိုင်အောင် အစွမ်းကုန်အားထုတ်တတ်ခဲ့ပြန်ပါသည်။ ကျားကျားလျားလျား ဖြစ်အောင်
ကြိုးစားနေသည့် ကျွန်မ၏ ရုပ်ခန္ဓာမှာ နူးညံ့သိမ်မွေ့သည့်အပြုအမူမျိုး မရှိသော်လည်း
ဘာသာရေး စာပေက ကျွန်မ ၏ နှလုံးသားကိုတော့ သိမ်မွေ့အောင် ချ
ပ်ကိုင်ထားနိုင်ခဲ့ပါသည်။ ကျွန်မဘာသာရေး စာပေကို စတင်စွဲလမ်းရသည်မှာ
ဆရာကြီးဦးသုခ၏ မေတ္တာ သုတ် ဖြစ်ပြီး ထိုစဉ်က စစ်ပြန်မဂ္ဂဇင်းတွင်
အခန်းဆက်ပါသည်ကို လစဉ်စောင့် ဖတ်ခဲ့ရပါသည်။ မေတ္တာကို
ရွတ်ဖတ်ရသည့်သုတ္တန်သဘောထက် လိုက်နာ ကျင့်သုံးရမည့် ဘုရားဟောကျင့်စဉ်အ ဖြစ်
သဘောကျကြည်ညိုဖွယ် ဖြစ်အောင် ရေး ထားသည် ဖြစ်ရာ ဆယ်ကျော်သက်ကျွန်မမှာ
အပြည့်အဝမဟုတ်သည့်တိုင် ဘဝတစ်သက်တာအတွင်း ၊ အတော် များများ ကို
လိုက်နာနိုင်အောင် ကြိုးစားလို စိတ်များ ဖြစ်လာခဲ့ရပါသည်။ မေတ္တာသုတ်စာသားများ ကို
ဖွင့်ဆို ရှင်းပြရာမှာ ကျွန်မရင်ကို ထိစေခဲ့သော ဝါကျများ အတော် ကိုများ ပြားလှပါသည်။

မုဒုကို စွဲလမ်းလာခြင်း

'ကိလေသာအားလျော်စွာ လူသိမခံနိုင်သော ကိုယ်နှုတ်အမူအရာများ နှင့်

မိမိတို့ကိုယ် မိမိတို့ကြည်ညိုမရနိုင်သော အခါဝယ် ဗုဒ္ဓ၏ အလိုတော် ကျမဟုတ်သေးတာ
တွေ ပြုပြင်နိုင်မှ 'သုဟုဏ္ဏ' ဖြစ်မယ်လို့ ဟောတော် မူတယ်။ ဆိုလိုတာက သူတစ်ပါးက မိမိကို
ကြည်ညိုခံနိုင်ဖို့ထက် မိမိကိုယ်မိမိ ကြည်ညိုနိုင်အောင် သိက္ခာရှိရမယ်၊ ဖြောင့်မတ်ရမယ်၊
သူတစ်ပါးကိုလည်း ကိုယ်က မလိမ့်နဲ့ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုလည်း ပြန်မလိမ့်နဲ့ပေါ့' (မေတ္တာသုတ်၊
သုခ၊ စာ ၂၉)

'မှန်သော ကိစ္စမှာ နုနုနဲ့ ကိုယ့်အလိုကို မြဲမြံစွာ ဆုပ်ကိုင်ထားတာဟာ 'မုဒု'ရဲ့
သဘောပဲ။' (မေတ္တာသုတ်၊ သုခ၊ စာ ၅၀)

'ကာယကံ၊ ဝစီကံ 'မုဒု' ဖြစ်ပြီး မနောကံ 'မုဒု'မ ဖြစ်လျှင်တော့ ကျန်တဲ့နှစ် ပါးရဲ့
'မုဒု'တွေ ဟာ အယောင်ဆောင်တာပဲ။ လူပေါ်လူဇော်လုပ် တာတွေ ပဲ ဖြစ်သွားလိမ့်မယ်။'
(မေတ္တာသုတ်၊ သုခ၊ စာ ၇၇)

'ဘယ်သူကဲ့ရဲ့ ကဲ့ရဲ့ ဘုရားမကဲ့ရဲ့ အောင်နေ။ ဆရာတော် ဦးဗုဒ္ဓ' (မေတ္တာသုတ်၊
သုခ၊ စာ ၁၂၁)

ဗေဇေရီးသားမှု က ကျွန်မတို့မိသားစုကို ထမင်းဝရံသာ စွမ်းနိုင်သဖြင့် အပျူ
ဖော်ဝင်လာသော ဆယ်ကျော်သက်ကျွန်မမှာ သူများ တကာလို လှပ ခေတ်မီစွာ
ဝတ်ဆင်သုံးစွဲနိုင်သည့်အနေအထား မရှိသည်ကို ကောင်းကောင်း သဘောပေါက်ခဲ့ပါသည်။
မေတ္တာသုတ်အဟောအရ ရောင့်ရဲတင်းတိမ်သူ ဖြစ် အောင် ကြိုးစားဖို့မှာ လည်း
ဆယ်ကျော်သက်လိုအင်နှင့် ခွင်မကျဖြစ်နေခဲ့ပြန်ပါ သည်။ နောက်ပြဿ နာတစ်ခုက
ကိုယ့်ကိုယ်ကိုလည်း ကြည်ညိုချင်၊ ဘုရား အကဲ့ရဲ့ ကိုလည်း မခံချင်ဆိုသည့်စိတ်
ဖြစ်နေခြင်းပင်။ သည်လိုနှင့် ဆယ် ကျော်သက်ကျွန်မအဖို့ အိမ်၏ ကျပ်တည်းသော စီးပွားရေး
အခြေအနေအရ မ ဖြစ်မနေ တင်းတိမ်ရောင် ရဲရမည့် အနေအထားကို မေ့လျော့နိုင်မည် ၊
ဆယ် ကျော်သက်လိုအင်တွေ ကို နှစ် နှစ် ကာကာကြီး လျစ်လျူရှုနိုင်မည် နည်းလမ်း ကို
ကြံဆရပါတော့သည်။ တစ်နည်း ကိုယ်နှင့် နှုတ်မှာ အခြေအနေအရ တင်းတိမ်သင့်သည်မို့
တင်းတိမ်ရသည့် အယောင်ဆောင်တင်းတိမ်မှု မ ဖြစ်ရ အောင် ချုပ်တည်းသည်းခံရခြင်းထက်
စိတ်ထဲမှာ နှစ် လိုကျေနပ်စွာ ရောင် ရဲ နိုင်ခြင်း ဖြစ်ရအောင် ကြိုးစားရပါတော့သည်။

မိမိကိုယ်ကိုလည်း ညာရာမကျ၊ ဘုရားဟောကိုလည်း ကျင့်သုံးရာကျဆိုသည့် နည်းလမ်းကို စဉ်းစားရသည် မှာ ဆယ်ကျော်သက် တစ်ယောက် အဖို့ စိန်ခေါ်မှု တစ်ရပ်ပင်။ နောက်ဆုံးမှာ တော့ ဘုရားဟော ပဋာစာရီထေရီအတ္ထုပ္ပတ္တိကပင် ကျွန်မကို အကောင်းဆုံး အဖြေထုတ်ပေးခဲ့ပါသည်။

ပဋာစာရီထေရီကို အားကျခြင်း

ပဋာစာရီထေရီမှာ အများ သိကြသည့်အတိုင်း လင်သေ၊ သားဆုံး၊ မိဘနှင့် မိသားစုအားလုံးဆုံးကာ တစ်ကိုယ်တော် ကျန်ရစ်ချိန်မှာ အဝတ်အစား ပင် မကပ်နိုင်အောင် ရူးသွပ်သွားခဲ့ဖူးပါသည်။ မြတ်စွာ ဘုရား၏ တရားရေ အေးကို နာကြားရသည့်နောက် သောတာပန်အဖြစ်ကို ချက်ချင်း ရကာ အရိယာအဖြစ်သို့ ရောက်ခဲ့သော်လည်း ထိုခဏမှာ ပဋာစာရီ၏ အပြောင်း အလဲကို မသိကြသူတို့က မြတ်စွာ ဘုရားကို ဖူးမြော်နေသည်က အဝတ်မဲ့ကိုယ် ဗလာနှင့်မို့ မသင့်လျော်ဟု ဆိုခဲ့ကြပါသည်။ သို့သော် အရိယာအဖြစ်သို့ ပြောင်းသွား ပြီ ဖြစ်သော ပဋာစာရီမှာ 'ရတနာသုံးပါးတည်းဟူသော ပန်းခိုင်ကို လည်းကောင်း၊ ငါးပါးသီလတည်းဟူသော ခါးဝတ်ပုဆိုး အဝတ်တန်ဆာကို လည်းကောင်း၊ သဒ္ဓါ၊ သီလ၊ သုတ၊ စာဂ၊ ပညာ၊ ဟီရိ၊ ဩတပ္ပ ဖြစ်သည့် သူတော် ကောင်းဥစ္စာ ခုနစ်ဖြာတည်းဟူသော ကျောက်မျက်အဆင်တန်ဆာ တို့ကိုလည်းကောင်း ဆင်မြန်းထားပြီး ဖြစ်သည့်အတွက် ပကတိအဝတ်အစားမဲ့ နေသည့်တိုင်သင့်လျော်လျောက်ပတ်နေသည်'ဟု ပြန်လည်ချေပထားသည်ကို ဖတ်လိုက်ရသည့်အခါ ကျွန်မအတွက် ဘဝနေနည်းထိုင်နည်းကို ရခဲ့ပါတော့ သည်။ ထို့နောက် ပန်းပန်ဖို့မတွေ့ဘဲ သရဏဂုံတည်ဖို့သာ တွေ့သကဲ့သို့ အဝတ်အဆင်ဆန်းတွေ ဝယ်ဝတ်ရဖို့ မတွေ့ဘဲ ငါးပါးသီလလုံဖို့ တွေ့ရသည်မှာ ကျွန်မ တစ်ယောက်တည်း ခွန်အားနှင့် တတ်စွမ်းသည်ကိစ္စ ဖြစ်သကဲ့သို့ ကျွန်မအတွက် အတော်ကြီးသက်သော ငဲ့သက်သာ ရှိစေခဲ့ပါသည်။ သူတော် ကောင်းဥစ္စာ ခုနစ်ဖြာလုံးကို မဖြည့်ဆည်းနိုင်သေး၊ မပိုင်ဆိုင်နိုင်သေးသော်ငြား သနပ်ခါးအမွှေးနံ့သာအစ ရွှေငွေစိန်ကျောက်အဆုံး ဆယ်ကျော် သက်သမီးပျိုတို့ ဆင်ယင်သုံးစွဲချင်သမျှတို့ကို နှစ် နှစ်လိုလို လျစ်လျူရှုနိုင်ခဲ့ပါသည်။

ဒုလ္လဘသီလရှင် ဝတ်ခြင်း၊ ဆယ်ရက်တရားစခန်းဝင်ခြင်းတို့ကို ဆယ်
ကျော်သက်ဘဝမှာ အားထုတ် ဖြစ်ခဲ့သည်ကလည်း ကျွန်မအတွက် အကျိုး များ ခဲ့ပါသည်။
သာသနာ့ဘောင်မှာ မည် သို့ ကျင့်ကြံ နေထိုင်ကြသည်ကို ကိုယ်တွေ့ ကြုံရသကဲ့သို့ ဝိပဿ
နာကမ္မဋ္ဌာန်း၏ အခြေခံကိုလည်း ကောင်း ကောင်းလေ့ကျင့်ခွင့်ရခဲ့ခြင်းသည် နောင်
ထောင်တွင် တွင် တရားအားထုတ် ဖြစ်သော အခါ ကြီးစွာ သော အထောက်အကူကို
ဖြစ်စေခဲ့ပါသည်။ ဒုလ္လဘ သီလရှင် ဝတ်ခဲ့စဉ်က ဘဝမှာ နောက်ထပ် ဖြစ်ချင်တာတွေ
မရှိတော့လောက် အောင် ခံစားရပြီး လူပြန်မထွက်ချင်သည့်စိတ်အထိ ဖြစ်ခဲ့ဖူးသော် လည်း
အလွန်အကျူး မပြင်းထန်ခဲ့ပေ။ ထို့နောက်မှာ နေ့တိုင်း ရှစ်ပါးသီလနှင့် နေသလို
နေနိုင်အောင် ကြိုးစားသွားနိုင်လျှင် လောကကျိုး၊ ဓမ္မကျိုး နှစ် မျိုး စလုံး ထမ်းနိုင်သည့်ဘဝမျှ
ကို ဖန်တီးနိုင်မည် ဟု အိပ်မက်သစ် ဖြစ်လာရာမှ ဆယ်တန်းကျောင်းဖွင့်အစီ လူထွက်
ဖြစ်သွားခဲ့ပါသည်။

နောက်ဆုံးတော့ ကလောင်ကိုင်မည်
တစ်ဖက်မှာ လည်း လစဉ်ထုတ်မဂ္ဂဇင်းအချို့ကို စွဲလမ်းသထက် စွဲလမ်းလာပြီး
စာပေကို ကိုယ်တိုင်ဖန်တီးလိုစိတ်က ပြင်းပြလာခဲ့ပါသည်။ ထို့ပြင် ထိုစဉ်က
မြန်မာ့ဆိုရှယ်လစ်လမ်းစဉ်ပါတီ၏ သတင်းအမှောင်ချူ ကြောင့် ကမ္ဘာမှာ ဘာ
ဖြစ်နေသည်ကို ဟုတ်တိပတ်တိ မသိခဲ့ရသော် လည်း ဖတ်ခွင့်ရသမျှ စာပေထဲမှ
နိုင်ငံခေါင်းဆောင်များ ၊ နိုင်ငံကိုတည်ထောင်သူ များ ၊ တော် လှန်ရေး သမားများ ၊
ငြိမ်းချမ်းရေး သမားများ အားလုံးကို အားကျစိတ် ကလည်း ရှိခဲ့ပြန်ပါသည်။ သူတို့တွေ နယ်
ထူထဲလေးပင်သော အတ္ထုပ္ပတ္တိမျိုး ရှိချင် ခဲ့ပါသည်။ သို့သော် ကျွန်မမှာ ကိုယ်ပိုင်အတွေ့
အကြုံဟူသရွေ့ ဘာမှ မယ်မယ်ရရ မရှိခဲ့သေး။ တစ်ခုကံကောင်းသည်က
ကျွန်မတို့မိသားစုမှာ စားအိုးကြီးလာသည့်အလျောက် မေမေက ကိုယ်ပိုင်ကျူရှင်လေးဖွင့်
ဖြစ်ခဲ့ရာမှ ပတ်ဝန်းကျင်ကို ပိုမိုထိတွေ့ ခွင့် ရလာခြင်းပင်။ အထက်တန်းကျောင်းနှင့်
တက္ကသိုလ်စပ်ကြားကာလတချို့မှာ စာအုပ်ပုံထဲ ခေါင်းစိုက်ထားခဲ့သလို မူကြိုမှသည်
အလယ်တန်းအထိအရွယ်ရှိ ကျောင်းသားကျောင်းသူ ခြောက် ဆယ်ကျော်ကိုလည်း

ဆရာလုပ်ခဲ့ရပြန်ပါသည်။ စမ်းချောင်းမှာ နေကာ ပုဇွန်တောင်မှာ ကျူ
ရှင်သွားပြရသည့်အတွက် ပြည်သူပိုင်ဘတ်စ်ကားများ နှင့် ယဉ်ပါးလာခဲ့သကဲ့သို့ ရန်ကုန်မြို့
ကိုလည်း ပိုမိုမြင်တွေ့ ခွင့်ရလာခဲ့ပါသည်။

ဆိုရှယ်လစ်ခေတ်ဆယ်ကျော်သက်မို့ သည့်ထက်ပိုပြီး နိုင်ငံအကြောင်း
စေ့ငွေခွင့်မသာခဲ့သော်လည်း ကျွန်မ ကောင်းကောင်းသဘောပေါက်ခဲ့သည်မှာ ကျွန်မတို့ လူမှု
အဖွဲ့အစည်း၏ မပြေလည်မှု နှင့် ဆင်းရဲမွဲတေမှု ပင်။ အခြား ကမ္ဘာ့နေရာအချို့မှာ မည်
မျှပြေလည်နေသည်ကို မသိခဲ့သော်လည်း ကျွန်မနား မှလူတွေ မပြေလည်သည်ကိုတော့
ကျွန်မ သိခဲ့ရသည်။ ကျွန်မကိုယ်တိုင် မပြေလည်သည့် မိသားစုထဲမှာ ရှိနေခဲ့သည်။
ပြောရိုးပြောစဉ် မရှိမရှားဟု ပြောရမည့် အနေအထားမှာ ရှိသည့်တိုင် မပိုမလုံဟု ဆိုရမည့်
မိသားစုဘဝမှာ ကျွန်မကျင်လည်ခဲ့သည်မို့ ကျွန်မ၏ ပတ်ဝန်းကျင်မှာ လည်း ထိုနည်းနှင့်။
အစိုးရဝန်ထမ်းမိသားစုဘဝများ စွာ နှင့် လက်လုပ်လက်စား မိသားစုဘဝများ စွာ
အကြောင်းကိုသာ သိခွင့်ရခဲ့သည့်အတွက်လည်း တွေ့ကြုံရသမျှနှင့် တွေ့ခေါ်မိသမျှတို့ကို
စာပေအဖြစ် ဖန်တီးလိုစိတ် ဖြစ်လာခဲ့ကာ ဝတ္ထုတိုတွေ ရေးစပြုလာခဲ့ပါသည်။
ကိုယ့်ကိုယ်ကို မငြိုငြင် ဖြစ်အောင် ကြိုးစားလေ့ရှိသော ကျွန်မက ကျွန်မ၏
ပတ်ဝန်းကျင်ပုံရိပ်များ ကို အခြေခံကာ ဝတ္ထုတိုများ စတင် ရေး ဖြစ်လာခဲ့ပါသည်။ ထိုဝတ္ထု
တိုတွေ ကို မဂ္ဂဇင်းတိုက်တွေ ဆီ ပေးပို့ရန် ကြိုးစားခဲ့ရာမှ ကျွန်မ၏ ဆယ်ကျော်သက်နှောင်း
ဘဝပုံရိပ်သည် တစ်မျိုးတစ် မည် ပြောင်းလာခဲ့ပါတော့သည်။

*

*

အိပ်မက်များ ကို ဖမ်းဆုပ်ခြင်း

လူမယုံသည့် စာရေး ဆရာမ ဘဝ

ကျဲကျဲတောက်ပူနေသည့် နေရောင် အောက်မှာ ကန္တာရဆူးပင်များ က
ခြေကားယား လက်ကားယားနှင့် နေပူခြောက်လှန်းခံထားရသည့်အသွင် ဖြစ်နေသော်လည်း
အရွက်ဖားဖားဝေနေတတ်သည့် ထနောင်းပင်နှင့် တမာပင် ကြီးများ ၏ အရိပ် ကတော့
အဝေးမှ ခရီးသွားဧည့်သည်များ ကို ချွေးသိပ်ပေးဖို့ လက်ယပ်ခေါ်နေသယောင်။
မျက်စိတဆုံးကျယ်ပြောသည့် ဧရာဝတီမြစ်ကမ်း ဘေးမှာ ရာဂဏန်းမျှသာ
ဘုရားစေတီအဆူဆူက အေးချမ်းသပ္ပာယ်စွာ ။ မအေးချမ်းကြသည်က ပုဂံသူပုဂံသားများ ၊
နိုင်ငံခြားနှင့် ပြည်တွင် ခရီးသွား တွေ ကို မှီခိုပြီး ဒေသထွက်ကုန် ယွန်းထည်လုပ်ငန်းနှင့်
ရှင်သန်နေရသည့် ပုဂံသည် ၁၉၈၇ နှောင်းပိုင်းတွင် ဧည့်အလာကျရာမှ စီးပွားရေး
အဆင်မပြေ ဖြစ်လာခဲ့သည်။ ကျွန်မက ၁၉၈၆ မှာ လုပ်အားပေးခရီးစဉ်အ ဖြစ် ပုဂံ
ညောင်ဦးမှာ တစ်လတာနေခဲ့ပြီးနောက် ပုဂံနောက်ခံဝတ္ထုတိုများ စွာ ကို ရေး ဖြစ် ခဲ့ပြီး
ပုဂံကိုလည်း တစ်နှစ် တစ်ခေါက် သွား ဖြစ်ခဲ့သည်။ ၁၉၈၇ နှောင်းပိုင်း ငွေစက္ကူများ
တရားမဝင် ဖြစ်ပြီးစတွင် ပုဂံကို တစ်ခေါက်ပြန်ရောက်တော့ စိတ်မချမ်းမြေ့ဖွယ်မြင်ကွင်းတွေ
ကို မြင်လာခဲ့သည်။ ဘယ်သူက ဘယ်လိုစ သည် မသိ။ ပုဂံမှာ ရွှေတူး၍ ရသည်ဆိုကာ
အိမ်တိုင်းလိုလိုက ယွန်းမထိုး ကြတော့ဘဲ ရွှေကျင်ဖို့ပြင်လာကြသည်။ သည်လိုနှင့်
ပုဂံဝန်းကျင်မှာ ဗွက် ပေါက်လာသလို သစ်စေးနှင့် ယွန်းထိုးအပ်ကိုသာ ကိုင်ခဲ့ကြသော ပုဂံသူ
ပုဂံသားတွေ က ခုတော့ မြေတူးမြေသယ်၊ မျောဆင်၊ ရွှေကျင် လုပ်လာနေ ကြသည်။
ပုဂံကိုချစ်သော ကျွန်မအဖို့ ရေး စရာတွေ လျက် အရေး ခက်လှသော ပုဂံအ ဖြစ်ကိုကြည့်ရင်း
ကြေကွဲခဲ့ရသည်။ အိပ်မက်မဟုတ်သော သည်လိုဒုက္ခ မျိုးတွေ ကို ကျွန်မတို့
တိုင်းရင်းသားမောင်နှမသားချင်းတွေ ဘယ်လိုများ နှင့် ဘယ်လောက်ထိ
ခံစားနေရသလဲဆိုသည့် အမေးက နှစ် ဆယ်စွန်းစ ကျွန်မကို ခေါင်းခဲစေခဲ့ပြီ။

အမှန်တော့ ဆယ့်ကိုးနှစ် ၊ နှစ် ဆယ်၊ နှစ် ဆယ့်တစ်နှစ် ၊ ၁၉၈၅-၈၆-၈၇
ကာလများ သည် ကျွန်မ၏ ငယ်ဘဝမှာ အလုပ်အများ ဆုံးလုပ် ဖြစ်ခဲ့ သည့် ကာလများ
ဖြစ်ခဲ့သည်။ ဆေးကျောင်းမှာ လည်း အရေး ကြီးသည့် စာသင်နှစ် များ ဖြစ်ခဲ့ပြီး ဝတ္ထုရေး နေ၊

အပြင်စာတွေ ဖတ်နေသဖြင့် ကျောင်းစာမှာ ညံ့သွားရသည်ဆိုသည့်အ ဖြစ်မျိုး အ ဖြစ်မခံနိုင်ခဲ့သော ကြောင့် ကျွန်မမှာ ဆေး ကျောင်းမှာ လည်း အမှတ်ကောင်းကောင်းနှင့် ထူးထူးချွန်ချွန်အောင်ဖို့ ကြိုးစား ဖြစ်ခဲ့သည်။ ကြိုးစားသလောက်လည်း အရာထင်ခဲ့သည်။ စာပေလောက ဘက်မှာ လည်း တစ်လတည်း မဂ္ဂဇင်းသုံး၊ လေးအုပ်မှာ ကျွန်မ၏ ဝတ္ထုတိုများ တစ်ပြိုင်တည်း ဖော်ပြလာခဲ့သည်။ သာမန်ပြည်သူတို့၏ ဘဝကိုလည်း ထင် ဟပ်၊ ရေး ဟန်လည်း သီးခြား ဖြစ်ကာ တွေ့စရာလည်း အမြဲချန်ထားတတ် သည့် ကျွန်မ၏ ဝတ္ထုတိုများ ကို ကလောင်ကြီးကလောင်ဟောင်းများ ကိုယ်တိုင် က သတိထား စောင့်ဖတ်လာခဲ့ကြသည်။ ကျွန်မ၏ စာဖတ်လောဘကြောင့် ကျွန်မမှာ အရွယ်ထက်ရင့်သော စာပေများ ကိုသာ ဖတ်ရှု ဖြစ်ခဲ့ရာ ရေး ဖြစ် သည့်အခါမှာ လည်း ဆယ်ကျော်သက်လွန် တစ်ယောက် ၏ အတွေး ၊ အရေး မျိုးနှင့် မနီးစပ်ဘဲ ဖြစ်နေခဲ့ပါသည်။ အချို့လူများ က ကျွန်မကိုယ်တိုင် ရေး သည်ဟုပင် မယုံကြည်ခဲ့ကြပေ။ ထိုသို့သံသယ ဖြစ်ခံခဲ့ရခြင်းမှာ လည်း ကျွန်မကို ကြွပ်ဆတ်သော ကောင်မလေးအ ဖြစ် တွန်းပို့ခဲ့ပြန်သည်။

မိမိကိုယ်တိုင် တွေ့ ခေါ်ဖန်တီးထားသည့် ဝတ္ထုများ ကို စာပေတန်ဖိုးဖြင့် မဝေဖန်ဘဲ သည်အရွယ်က သည်လိုရေး နိုင်တာ ဟုတ်မှ ဟုတ်ရဲ့ လားဟု သံသယ ဖြစ်ခံရသော အခါ မိမိ၏ အရွယ်ထက် ရင့်ကျက်နေသည့် အတွေး နှင့် အရေး ကို မိမိဘာသာ သတိမထားမိခဲ့ဘဲ ကျွန်မကိုမှ သံသယ ဖြစ်ရကောင်း လားဟု ဒေါသတွေ ကြီး ဖြစ်ခဲ့သည်။ အလားအလာရှိသည်ကို ရိပ်မိသော် လည်း ဖေးမလက်တွဲ ခေါ်ဖို့ထက် တပည့်မွေးဖို့ ကြံခဲ့သည့်ကလောင်ကြီးအချို့ ကို တွေ့ ရသည့်အခါမှာ တော့ ငယ်ငယ်က မှတ်စွဲနေသည့် စာသားအချို့ကို ဇွတ်ကိုးကား ဖြစ်ခဲ့သည်။ 'ထိကရုံးနွယ်သည် အသာအယာကိုင်ကြည့်သော အခါ ကျုံ့သွားတတ်သော် လည်း အလွန်ဖိညှပ်သော အခါမူ ဆူးဖြင့်ထိုးသကဲ့ သို့ ဆရာမိာ စသော သူမြတ်တို့အား မုဒုဂုဏ်ဖြင့် ကိုင်းညွတ်အပ်သော် လည်း ကောက်ကျစ်စဉ်းလဲသော လူယုတ်မာတို့အားမူ မကိုင်းမညွတ်ဘဲ တောင့် တင်းခက်မာရမည် '(ဆရာညာဏအပြော၊ မေတ္တာသုတ်၊ သုခ၊ စာ-၅၄)။ အမှန်တော့ သူတို့ထက်မက ယုတ်မာကောက်ကျစ်သူတို့ကို မကြုံဖူးသေး သည့်အတွက် ကျွန်မမှာ စိတ်ခံစားမှု အရ ထိုကလောင်ကြီးအချို့ကို တောင့်

တင်းခက်မာစွာ တုံ့ပြန် ဖြစ်ခဲ့သည်။ လူချင်းဆက်ဆံဖူးစရာပင်မလိုဘဲ သူတို့ ရေး သည့်စာကို ကျွန်မ မလေးစားနိုင်သည့်အားလျော်စွာ ထိုလူကြီးများ နှင့် အသိအကျွမ်းမ ဖြစ်လို မိတ်ဆက်ပေးစရာမလိုဟုပင် ပြောဆိုခဲ့ဖူးသည်။ မူအရ မဂ္ဂဇင်းတို့မှ စာမူလာတောင်းလျှင်လည်း သူတို့မဂ္ဂဇင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်ကို ဝီဝီပြင်ပြင် မပြောနိုင်လျှင် ကျွန်မ၏ စာမူကို မပေးနိုင်ဟု တုံ့ပြန် ဖြစ်ခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် ဖြူကောင်လို ဆူးတွေ နှင့် ကလောင်ရှင်အ ဖြစ် သူတို့ဘက်မှ ပြန်လည်တုံ့ပြန်ခဲ့ကြသည်။ စာမူခဖြင့် ကျောင်းလခပေးနိုင်သကဲ့သို့ ခရီးတို့ ထွာစရိတ်အချို့နှင့် မိသားစုအတွက် တိုလီမုတ်စ ပံ့ပိုးနိုင်နေပြီမို့ 'မဒု'တွေ လျော့ပါးလာသည့် ကျွန်မကိုယ် ကျွန်မ အပြစ်မမြင်တတ်ခဲ့။ ငယ်အိပ်မက်မှာ မပါခဲ့သော ပုံရိပ်ကို ကျွန်မပိုင်ဆိုင်ခဲ့သော်လည်း ငယ်အိပ်မက်ထဲက ဖြစ်ချင်ခဲ့ သော အရာတွေ လည်း ဖြစ်သင့်သလောက် ဖြစ်နေပြီမို့ ပတ်ဝန်းကျင်၏ ချီးမွမ်းချေကျောက်မှု မှန်သမျှကို ကျွန်မ လျစ်လျူရှု ဖြစ်ခဲ့တော့သည်။

သုတေသနစာတမ်းလား တိုင်စာလား

တစ်ဘက်မှ ဆေးကျောင်းသူဘဝမှာ လည်း နောက်ဆုံးနှစ် အပိုင်း(က) ပြည်သူ့ကျန်းမာရေး ဘာသာရပ်အတွက် လေ့လာရေး ခရီးသွားရာမှ နယ်မြို့ တွေ မှာ ကျန်းမာရေး ဝန်ထမ်းများ က ထင်သလိုကြံနေကြသည်ကို မျက်မြင်ကိုယ် တွေ ဖြစ်လာခဲ့သည်။ မြို့နယ်ဆရာဝန်ကြီးက ကျန်းမာရေး ဆိုင်ရာ ကိန်းဂဏန်းတွေ ကို အထက်သို့ တင်ပြရာတွင် ကြည့်လှအောင် ညှာဝါးတွက်ချက် နိုင်ရန် သူ့ကားဒရိုင်ဘာကို စေခိုင်းခဲ့ခြင်းအား မြင်ခဲ့ရသကဲ့သို့ ကျေးရွာ ကျန်းမာရေး အဆောက်အဦ ဆောက်ဖို့ဆိုကာ အလှူခံပြီး သူ့အိတ်ထဲထည့်နေ သော ကျေးလက်ကျန်းမာရေး မှူး နှင့်လည်း အခြေအတင် စကားများ ဖြစ်ခဲ့ ပြန်သည်။ သည်တော့ သာမန်ဆေးကျောင်းသူတစ်ဦး၏ စာမေးပွဲအတွက် တင်သွင်းသော စာတမ်းမှာ တိုင်စာသဘောမျိုးပင် သက်ဝင်လာခဲ့ပြန်သည်။ သည်လောကမှာ လည်း ကျွန်မသည် စာမေးပွဲအောင်လျှင် ပြီးရောဆိုကာ သက်ဆိုင်ရာက ပေးသည့် အချက်အလက်များ နှင့် စာတမ်းရေး ပြီး အောက် ခြေမှာ ဘာလုပ်လုပ် မသိချင်ယောင်ဆောင်လိုက်ကြသည့် ထုံးတမ်းစဉ်လာ ကို ဖောက်ဖျက်သူ ဖြစ်ခဲ့ပြန်သည်။

ထိုစဉ်က မှန်ဖိုနှင့် သူများ တကာကို ကိုယ့်လိုပဲ မှန်နေဖို့က လွဲပြီး ဘာမှ အပိုမတွေ
းတတ်ခဲ့သဖြင့်လည်း ကျွန်မ သည် စုန်းပြူး တစ်ယောက် ဖြစ်နေခဲ့ပြန်သည်။ သို့ဖြင့်
ထိုစဉ်ကတည်းက ကျွန်မ၏ အိပ်မက်သည် အထူးကုသမားတော် တစ်ဦး ဖြစ်ကာ လိုအပ်မည်
နေရာဒေသများ တွင် ဆေးကုသမှု တာဝန်ကို ထမ်းဆောင်ရေး နှင့် မလုံလောက် တော့ဘဲ
အများ ပြည်သူများ အမှန်တကယ်အားထားနိုင်မည့် ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှု ကို
ကိုယ်တိုင်ဖန်တီးတည်ထောင်ရေး ဖြစ်လာခဲ့ပေသည်။ ထိုစဉ်က ခပ်ရိုးရိုးအိပ်မက်ခဲ့သည်မှာ
အခမဲ့ဆေးရုံ၊ ဆေးခန်းတစ်ခု တည် ထောင်နိုင်ရေး ပင်။

ပတ်ဝန်းကျင်ကို မျက်ခြည်မပြတ်

ထိုကာလများ မှာ ကမ္ဘာ့အကြောင်းကို မြန်မာ့စာနယ်ဇင်းအချို့မှာ အတန်အသင့်
ဖော်ပြခွင့်ရလာချိန်မို့ ပါကစ္စတန်မှ ဘာနာဇီယာဘူတို၊ ဖိလစ်ပိုင်မှ ကိုရာဇန်အင်္ကျီနီ စသည့်
အမျိုးသမီးတွေ အကြောင်းကို သိခွင့်ရ ခဲ့သကဲ့သို့ ဆိုဗီယက်ပြည်ထောင်စုမှ ဂေါ်ဘာချာ၏
ပယ်ရီစတရွိုက်ကာနှင့် ဂလပ်စ်နော့ဗ်တို့ကိုလည်း မြည်းခွင့်ရခဲ့သည်။ ထိုစဉ်က
မြန်မာပြည်မှာ အင်တာနက်မရှိသေးသည်မို့ သတင်းတွေ ကို ဖြစ် ဖြစ်ချင်း မဖတ်နိုင်ခဲ့သော်
လည်း သိသင့်သလောက်တော့ သိခွင့်ရခဲ့ကြသည်။ မြန်မာပြည်တစ်ခုလုံး မှာ လည်း
စာပေဟောပြောပွဲတွေ ခြိမ့်ခြိမ့်သဲ ကျင်းပခွင့်ရနေချိန် ဖြစ်သည်။ ထိုစဉ်က စာရေး
ဆရာကြီးများ က တာဝန်ကျေလှစွာ စာပေဟောပြောပွဲများ မှ တစ်ဆင့်
စာဖတ်ပရိသတ်နှင့်တကွ ပရိသတ်အားလုံးကို နား၊ မျက်စိ ဖွင့်ပေးခဲ့သည်။ ထိုစဉ်က
စာပေဟောပြောပွဲများ မှာ ပရိသတ်ထောင်နှင့် ချီပြီး တက်ကြသည်အထိ
အောင်မြင်စည်ကားခဲ့သည်။ ကိုယ့်အစုအဖွဲ့နှင့် ကိုယ် စာပေဆွေးနွေးပွဲမျိုးတွေ လည်း
ရှိခဲ့ပြန်ရာ ကိုယ်က မသိ ဖြစ် မဖတ် ဖြစ် လိုက်သော ကမ္ဘာ့သတင်းရှိလျှင်ပင် အကြာကြီး
မျက်ခြည်ပြတ်မနေ ဖြစ် တော့။ သို့ နှင့် စာဖတ်ရင်း၊ စာရေး ရင်း ကမ္ဘာကြီးအကြောင်း
ပိုသိလာခဲ့ပြီး ကမ္ဘာ့ဖွံ့ဖြိုးမှု အနည်းဆုံးနိုင်ငံ ဖြစ်သွားခဲ့သော ကိုယ့်နိုင်ငံ၏ ဖြစ်ရပ်ပေါ်မှာ
ယူကျုံးမရ ဖြစ်တတ်လာခဲ့ပြီ။

ထိုစဉ်က မြန်မာ့ဆိုရှယ်လစ်လမ်းစဉ်ပါတီဥက္ကဋ္ဌလည်း ဖြစ်၊ နိုင်ငံတော်

သမ္မတလည်း ဖြစ်သော ဗိုလ်ချုပ်ကြီးဟောင်း ဦးနေဝင်းနှင့်ပတ်သက်ပြီး တီးတိုးဝေဖန်သံတွေ ကလည်း တစ်စစ ကျယ်လောင်လာခဲ့သည်။ သူက လည်း ၁၉၈၇ ဩဂုတ်လ ၁၀ ရက်နေ့က ပါတီအစည်းအဝေးမှာ အပြောင်း အလဲနှင့်ပတ်သက်ပြီး တစ်စွန်းတစ်စ စတင်ပြောကြားလာခဲ့သည်။ သည် ကြားမှာ ၁၉၈၇ စက်တင်ဘာလ ၅ ရက်နေ့တွင် ခုနစ်ဆယ့်ငါးကျပ်တန်၊ သုံးဆယ့်ငါးကျပ်တန်နှင့် နှစ် ဆယ့်ငါးကျပ်တန် ငွေစက္ကူများ ကို တရားမဝင် ကြေညာခဲ့ရာမှ တက္ကသိုလ်ကျောင်းများ ခေတ္တပိတ်လိုက်ရသကဲ့သို့ နိုင်ငံအနှံ့ မတည်ငြိမ်မှု တွေ စတင်လာခဲ့သည်။ ကျွန်မတို့မိသားစုမှာ တော့ မေမေက ငွေကိုင် ဖြစ်ပြီး ထူးဆန်းစွာ ထိုငွေစက္ကူများ ကို သဘောမကျဆိုကာ အခြားငွေ စက္ကူများ နှင့် လဲထားလေ့ရှိသဖြင့် ဆုံးရှုံးမှု မကြီးမားခဲ့။ ကျွန်မ ရထားခဲ့သော စာမူခအနည်းအကျဉ်းနှင့် အဘွား၏ ငွေအချို့သာ ဆုံးသွားခဲ့ရသည်။ သို့ သော် အိမ်တိုင်းလိုလိုမှာ အနည်းနှင့် အများ ဆုံးရှုံးခဲ့ကြကာ အချို့ဆိုလျှင် ငွေကြေး ပမာဏ ဆုံးရှုံးမှု ကြီးမားလွန်းသဖြင့် စိတ်သော က ဖြစ်ကာ နှလုံးထိခိုက်ပြီး ဆေးရုံရောက်၊ သေဆုံးရသည်အထိ ဖြစ်ရသည်ကို နောက်ဆုံးနှစ် ဆေး ကျောင်းသူ ကျွန်မက လက်တွေ့ မျက်မြင် ဖြစ်ခဲ့ရသည်။ ထိုစဉ်က ကျောင်း ပိတ်ခိုက်မှာ ကျွန်မအဖို့ အနာဂတ်ကို ကြိုတင်မမှန်းဆနိုင်ခဲ့ဘဲ ပုဂံကို ခရီးထွက်ဖို့ စီစဉ် ဖြစ်ခဲ့သည်။ သို့ သော် ခရီးထွက် ဖြစ်ရာမှ ရန်ကုန်မြို့တော် ပြင်ပ မြန်မာ့အခြေအနေကို ပိုပြီးမြင်တွေ့ .စာနာ ဖြစ်ခဲ့သည်။ နိုင်ငံရေး အရ လှုပ်ရှားမှု မျိုးကို မတွေ့ :တတ်ခဲ့သော် လည်း နေ့စဉ်နှင့်အမျှ တလှုပ်လှုပ် ဖြစ်လာနေသော နိုင်ငံရေး အပြောင်းအလဲကို သတိထားမိစတော့ ပြုလာခဲ့သည်။ သို့ တိုင် ငယ်စဉ်ကတည်းက နေ့စဉ်မပြတ် ပြုမြဲ ဖြစ်သော ဘုရားရှိခိုးခြင်း၊ ဘုရားစာ ရွတ်ခြင်းနှင့် ဘုရားဂုဏ်တော် ပုတီးစိတ်ခြင်းတို့ဖြင့်သာ သည်ရင်ခုန်ဖွယ် အပြောင်းအလဲမှာ အေးငြိမ်းမှု ရအောင် ကြိုးစားရင်း နောင်နှစ် ၁၉၈၈ ခုနှစ် မှာ ဆေးပညာဘွဲ့ကို ကျွန်မ ချစ်ခဲ့ရသော ၊ ငယ်ကတည်းက အိပ်မက်ခဲ့ရ သော ရန်ကုန် ဝိဇ္ဇာနှင့်သိပ္ပံတက္ကသိုလ် ဘွဲ့နှင်းသဘင်ခန်းမမှာ တက်ရောက် ယူနိုင်လိမ့်ဦးမည် ဟု အိပ်မက်မက်နေခဲ့ပါသေးသည်။